

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO

dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Bolesławiec,
w gminie Bolesławiec

MPZP

PROGNOZA

ŚROD

JEDNOSTKA PROJEKTOWA:

ARCHITEKT Piotr Dankowski

ul. Urzędnicza 47 lok. 49, 91-304 Łódź, tel.: 600 364 446,
e-mail: pracownia@dankowski.com.pl, www.dankowski.com.pl

data opracowania	autorzy opracowania	podpis
16 stycznia 2025	mgr inż. Anna Olaczek-Wołoska - kierująca zespołem autorów	
	mgr inż. arch. Inez Laskus	

Spis treści

1. Informacje wstępne na temat prognozy.....	2
2. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.....	2
3. Zawartość, główne cele projektu planu i jego powiązania z innymi dokumentami.....	3
4. Analiza istniejącego stan środowiska, potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego planu.....	16
5. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	30
6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	32
7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu, oraz sposoby, w jakich zostały one uwzględnione podczas opracowywania projektu planu.....	36
8. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.....	40
9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.....	44
10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu.....	48
11. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	49
12. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	49
13. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.....	50
Obowiązujące akty prawne	54
Materiały źródłowe	55

Załącznik:

- Oświadczenie kierującej zespołem autorów prognozy oddziaływania na środowisko

Załączniki graficzne:

- Prognoza oddziaływania na środowisko - rysunek w skali 1:1000
- Położenie obszaru opracowania na tle form ochrony przyrody - rysunek w skali 1:200 000

1. Informacje wstępne na temat prognozy

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze (zwana dalej prognozą) ustaleń projektu *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Bolesławiec, w gminie Bolesławiec*. Decyzja o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego dla ww. obszaru została podjęta uchwałą Rady Gminy w Bolesławcu Nr XIII/132/2020 z dnia 20 maja 2020 r.

Na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 2023 r. (tj. Dz. U. z 2023 poz. 1472) od dnia 1 stycznia 2024 r. miejscowość Bolesławiec uzyskała status miasta. Granice miasta znalazły się częściowo w obszarze planu miejscowego.

Zawartość prognozy została opracowana w dostosowaniu do obowiązujących przepisów *Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (art. 51, 52 i 53), a także wytycznych Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

Prognoza składa się z części opisowej (tekstu) i graficznej – rysunku sporządzonego w skali 1:1000.

Głównym celem prognozy jest określenie rodzaju zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi, jakie mogą wynikać z realizacji zapisów projektu planu zagospodarowania przestrzennego, dla którego potrzeb powstała prognoza oraz analiza metod i rozwiązań służących zmniejszeniu potencjalnych uciążliwości.

Dokument ten służy, jako materiał pomocniczy, w publicznej dyskusji nad projektem planu w kontekście mogących się pojawić uciążliwości dla użytkowników analizowanego obszaru (i jego sąsiedztwa) oraz zawiera informacje, które mogą być podstawą do podjęcia przez Radę Miejską ostatecznej decyzji o uchwaleniu planu.

Przy opracowywaniu niniejszej prognozy wzięto pod uwagę m.in. obowiązujące akty prawne z zakresu ochrony środowiska i gospodarowania przestrzenią, obowiązujące *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolesławiec, Opracowanie ekofizjograficzne* sporządzone na potrzeby analizowanego projektu planu, programy o randze europejskiej, krajowej i regionalnej dotyczące polityki ochrony środowiska, a także poradnik metodyczny *Prognozowanie skutków przyrodniczych planu zagospodarowania przestrzennego*. Wykaz wszystkich wykorzystanych materiałów źródłowych zamieszczono na końcu prognozy.

2. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognoza - dokument sporządzany w toku prac nad planem miejscowym - została sporządzona przy zastosowaniu, jako wiodącej, metody analizy. Przeanalizowano: dostępne materiały kartograficzne, opracowania dotyczące stanu środowiska przyrodniczego oraz dokumenty planistyczne (w tym projekt planu, dla którego potrzeb sporządzono prognozę) dotyczące obszaru objętego opracowaniem oraz jego otoczenia. Dokonano wizji terenowej badanego obszaru. Zebrane informacje posłużyły do nakreślenia obrazu obecnego funkcjonowania obszaru, w tym określenia najistotniejszych cech środowiska, jego stanu i problemów a następnie porównania go z prognozowanymi skutkami wpływu realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko.

W toku analizy określono uwarunkowania przyrodnicze wynikające z dotychczasowego zagospodarowania badanego obszaru oraz oceniono ustalenia zaproponowane w projekcie planu, pod kątem przewidywanych oddziaływań ich realizacji na środowisko, z uwzględnieniem rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą potencjalnych negatywnych oddziaływań.

Dla oceny oddziaływań i wpływu zmian klimatu na obszar opracowania planu i realizację jego postanowień posłużono się metodyką określoną w *Poradniku przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe*, opracowanym przez Ministra Środowiska w 2015 r.

3. Zawartość, główne cele projektu planu i jego powiązania z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Bolesławiec, w gminie Bolesławiec (zwany dalej projektem planu lub projektem), dla potrzeb którego sporządzona została niniejsza prognoza, składa się z:

- części opisowej – tekstu planu – projektu uchwały Rady Miejskiej w Bolesławcu,
- części graficznej – rysunku planu w skali 1:1000, stanowiącego załącznik do projektu uchwały.

Zapisy projektu planu (uchwały Rady Miejskiej) precyzują, iż dla poszczególnych terenów wyznaczonych liniami rozgraniczającymi, zasady zabudowy i zagospodarowania oraz sposoby użytkowania należy określać łącznie na podstawie:

- 1) ustaleń o charakterze ogólnym, zawartych w rozdziale 2 uchwały;
- 2) ustaleń szczegółowych, zawartych w rozdziałach od 3 do 9 uchwały;
- 3) ustaleń obowiązujących zawartych na rysunku planu.

W projekcie planu, ze względu na brak podstaw wynikających ze stanu faktycznego, nie określono:

- 1) zasad ochrony dóbr kultury współczesnej, ze względu na brak dóbr kultury współczesnej;
- 2) granic i sposobów zagospodarowania terenów górniczych, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa, ze względu na brak takich terenów, obszarów i krajobrazów;
- 3) granic obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości, ze względu na brak potrzeby i konieczności wyznaczenia takich obszarów;
- 4) granic obszarów wymagających przekształceń lub rekultywacji, ze względu na brak potrzeby wyznaczenia takich obszarów;
- 5) granic obszarów rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej, ze względu na brak potrzeby wyznaczenia takich obszarów;
- 6) granic terenów pod budowę urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW oraz granic ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania tych urządzeń na środowisko, ze względu na brak takich terenów i ich stref ochronnych;
- 7) granic terenów pod budowę obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², ze względu na brak takich terenów;

- 8) granic terenów inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym umieszczonych w ostatecznych decyzjach o lokalizacji drogi krajowej, wojewódzkiej lub powiatowej, linii kolejowej o znaczeniu państwowym, lotniska użytku publicznego, inwestycji w zakresie terminalu, przedsięwzięcia Euro 2012 lub decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa; ze względu na brak występowania takich terenów;
- 9) granic terenów służących organizacji imprez masowych, ze względu na brak takich terenów;
- 10) granic pomników zagłady oraz ich stref ochronnych, ze względu na brak takich pomników i ich stref ochronnych na obszarze objętym planem;
- 11) granic terenów zamkniętych, i granic stref ochronnych terenów zamkniętych, ze względu na brak takich terenów i ich stref ochronnych.

W projekcie zostały wyodrębnione tereny, tzn. wydzielone liniami rozgraniczającymi fragmenty obszaru objętego planem, oznaczone symbolem, dla których ustalono następujące rodzaje przeznaczenia:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, oznaczona symbolami od 1MN do 22MN, przeznaczenie uzupełniające: zabudowa usługowa – usługi podstawowe, wiaty i altany, drogi wewnętrzne, urządzenia i sieci uzbrojenia oraz komunikacji wewnętrznej służące realizacji funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenu, urządzenia i sieci uzbrojenia niezwiązane wyłącznie z bezpośrednią obsługą terenów: elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia wyłącznie jako linie kablowe podziemne, wodociągowe w terenie 13MN,
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, zabudowa usługowa – usługi podstawowe, oznaczona symbolami od 1M/U do 24M/U, przeznaczenie uzupełniające: zabudowa usługowa – usługi publiczne, drogi wewnętrzne, urządzenia i sieci uzbrojenia oraz komunikacji wewnętrznej służące realizacji funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenu, urządzenia i sieci uzbrojenia niezwiązane wyłącznie z bezpośrednią obsługą terenów: elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia wyłącznie jako linie kablowe podziemne, kanalizacyjne w terenie 1M/U, zbiorniki wód powierzchniowych śródlądowych,
- zabudowa usługowa – usługi podstawowe, zabudowa usługowa – usługi publiczne, oznaczona symbolami od 1U do 4U, przeznaczenie uzupełniające: zabudowa usługowa - stacja paliw, myjnia, stacja napraw, urządzenia i sieci uzbrojenia oraz komunikacji wewnętrznej służące realizacji funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenu, urządzenia i sieci uzbrojenia niezwiązane wyłącznie z bezpośrednią obsługą terenów - elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia wyłącznie jako linie kablowe podziemne, stacje ładowania pojazdów elektrycznych,
- zabudowa usługowa – usługi zdrowia, oznaczona symbolem 1UZ, przeznaczenie uzupełniające: zabudowa usługowa – usługi podstawowe, zabudowa usługowa – inne usługi publiczne i niepubliczne, mieszkania towarzyszące, urządzenia i sieci uzbrojenia oraz komunikacji wewnętrznej służące realizacji funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenu, urządzenia i sieci uzbrojenia niezwiązane wyłącznie z bezpośrednią obsługą

- terenów - elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia wyłącznie jako linie kablowe podziemne, stacje ładowania pojazdów elektrycznych,
- zabudowa usługowa – usługi kultu religijnego, oznaczona symbolem 1UKr, przeznaczenie uzupełniające: zabudowa usługowa – usługi podstawowe, zabudowa usługowa – inne usługi publiczne i niepubliczne, mieszkania towarzyszące, urządzenia i sieci uzbrojenia oraz komunikacji wewnętrznej służące realizacji funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenu,
  - zabudowa usługowa – usługi oświaty, zabudowa usługowa – obiekty służące opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, oznaczona symbolem 1UOS, przeznaczenie uzupełniające: zabudowa usługowa – usługi podstawowe, zabudowa usługowa – inne usługi publiczne i niepubliczne, mieszkania towarzyszące, urządzenia i sieci uzbrojenia oraz komunikacji wewnętrznej służące realizacji funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenu, urządzenia i sieci uzbrojenia niezwiązane wyłącznie z bezpośrednią obsługą terenów - elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia wyłącznie jako linie kablowe podziemne,
  - zabudowa usług sportu i rekreacji, zieleń urządzona, oznaczona symbolami od 1Z/US do 4Z/US, przeznaczenie uzupełniające: zabudowa usługowa – usługi podstawowe, zieleń nieurządzona, obiekty służące turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej, obiekty małej architektury, urządzenia i sieci uzbrojenia oraz komunikacji wewnętrznej służące realizacji funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenu,
  - uprawy rolne, uprawy ogrodnicze i sady, łąki i pastwiska, oznaczone symbolami od 1R do 11R, przeznaczenie uzupełniające: zieleń urządzona, zieleń leśna, siedlisko rolne, drogi wewnętrzne, urządzenia i sieci infrastruktury technicznej i komunikacji wewnętrznej służące realizacji funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenu, urządzenia i sieci uzbrojenia niezwiązane wyłącznie z bezpośrednią obsługą terenów,
  - uprawy rolne, uprawy ogrodnicze i sady, łąki i pastwiska, zieleń nieurządzona, oznaczone symbolami od 1R/Z do 10R/Z, przeznaczenie uzupełniające: zieleń urządzona, zieleń leśna, drogi wewnętrzne, urządzenia i sieci uzbrojenia oraz komunikacji wewnętrznej służące realizacji funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenu, urządzenia i sieci uzbrojenia niezwiązane wyłącznie z bezpośrednią obsługą terenów,
  - zabudowa zagrodowa, oznaczona symbolami od 1RM do 12RM, przeznaczenie uzupełniające: zabudowa usługowa – usługi podstawowe oraz rolniczy handel detaliczny, budynki mieszkalne jednorodzinne, zabudowa małych zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego, drogi wewnętrzne, urządzenia i sieci uzbrojenia oraz komunikacji wewnętrznej służące realizacji funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenu, urządzenia i sieci uzbrojenia niezwiązane wyłącznie z bezpośrednią obsługą terenów - elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia wyłącznie jako linie kablowe podziemne,
  - zabudowa usługowa – usługi podstawowe, zabudowa usługowa – stacja paliw, myjnia, stacja napraw, zabudowa produkcyjna i magazynowa, zieleń urządzona, oznaczona symbolami od 1PU do 6PU, przeznaczenie uzupełniające: parkingi i place manewrowe, drogi wewnętrzne, zabudowa oraz urządzenia usług użyteczności publicznej – budynki schroniska dla bezdomnych zwierząt, budynki socjalne, zabudowa usługowa przeznaczona dla realizacji celów publicznych, urządzenia i sieci uzbrojenia oraz komunikacji

- wewnętrznej służące realizacji funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenu, urządzenia i sieci uzbrojenia niezwiązane wyłącznie z bezpośrednią obsługą terenów - elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia wyłącznie jako linie kablowe podziemne, stacje ładowania pojazdów elektrycznych, z wyłączeniem terenu 2PU, urządzenia OZE o mocy do 100 kW,
- zieleń nieurządzona, łąki i pastwiska, oznaczona symbolami od 1Ł/Z do 11Ł/Z, przeznaczenie uzupełniające: zieleń urządzona, uprawy rolne, uprawy ogrodnicze z wyłączeniem sadów, urządzenia i sieci uzbrojenia oraz komunikacji wewnętrznej służące realizacji funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenu, urządzenia i sieci uzbrojenia niezwiązane wyłącznie z bezpośrednią obsługą terenów: elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia wyłącznie jako linie kablowe podziemne, kanalizacyjne oraz wodociągowe
  - zieleń urządzona – park publiczny, urządzenia sportu i rekreacji, zabudowa usług sportu i rekreacji, oznaczona symbolami od 1ZP do 3ZP, przeznaczenie uzupełniające: zieleń nieurządzona, zieleń leśna, urządzenia i sieci uzbrojenia oraz komunikacji wewnętrznej służące realizacji funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenu,
  - cmentarz, zabudowa usług obsługi cmentarza taka jak: kaplica, dom pogrzebowy, obsługa sanitarna, obsługa administracyjna, zabudowa gospodarcza, oznaczone symbolem 1ZC, przeznaczenie uzupełniające: zieleń urządzona, urządzenia i sieci uzbrojenia oraz komunikacji wewnętrznej służące realizacji funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenu,
  - las, oznaczony symbolem 1ZL, przeznaczenie uzupełniające: zieleń urządzona, zieleń nieurządzona, uprawy ogrodnicze i sady, obiekty i urządzenia służące prowadzeniu gospodarki leśnej, ścieżki piesze i rowerowe oraz powiązane z nimi urządzenia rekreacji ogólnodostępnej, urządzenia i sieci uzbrojenia oraz komunikacji wewnętrznej służące realizacji funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenu,
  - wody powierzchniowe, zieleń urządzona, łąki i pastwiska, oznaczone symbolami od 1WS do 4WS, przeznaczenie uzupełniające: urządzenia usług sportu i rekreacji, zieleń leśna, urządzenia i sieci uzbrojenia oraz komunikacji wewnętrznej służące realizacji funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenu,
  - wody powierzchniowe, starorzecza rzeki Proсны, zieleń nieurządzona, łąki i pastwiska, oznaczone symbolami od 1W/Z do 4W/Z, przeznaczenie uzupełniające: urządzenia usług sportu i rekreacji, zieleń urządzona, zieleń leśna, urządzenia i sieci uzbrojenia oraz komunikacji wewnętrznej służące realizacji funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenu,
  - przestrzeń publiczna - plac, zieleń urządzona, oznaczona symbolami od 1PP do 4PP, przeznaczenie uzupełniające: parking, plenerowe obiekty kultury, obiekty małej gastronomii, urządzenia i sieci uzbrojenia oraz komunikacji wewnętrznej służące realizacji funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenu, urządzenia i sieci uzbrojenia niezwiązane wyłącznie z bezpośrednią obsługą terenów: elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia, kanalizacyjne, wodociągowe. - wyłącznie jako podziemne, stacje ładowania pojazdów elektrycznych, z wyłączeniem terenu 2PP,
  - tereny dróg publicznych wraz z obiektami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem i obsługą ruchu drogowego: klasy zbiorczej - oznaczone symbolami od 1KDZ do 5KDZ, lokalnej - oznaczone symbolami od 1KDL do 32KDL, dojazdowej - oznaczone symbolami od 1KDD do 10KDD, przeznaczenie uzupełniające: drogi rowerowe, zieleń, miejsca

postojowe dla samochodów, urządzenia i sieci uzbrojenia, stacje ładowania pojazdów elektrycznych,

- tereny dróg wewnętrznych, gospodarczych, oznaczone symbolami od 1KDWG do 10KDWG, przeznaczenie uzupełniające: drogi rowerowe, zieleń, miejsca postojowe dla samochodów, urządzenia i sieci uzbrojenia,
- publicznie dostępne samorządowe ciągi piesze i drogi rowerowe wraz z obiektami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem i obsługą ruchu rowerowego i pieszego, oznaczone symbolami od 1KDPR do 6KDPR, przeznaczenie uzupełniające: drogi dojazdowe, miejsca postojowe dla samochodów, zieleń, urządzenia i sieci uzbrojenia,
- teren obsługi technicznej związanej z zaopatrzeniem w wodę, oznaczony symbolem 1WZ, przeznaczenie uzupełniające: urządzenia i sieci uzbrojenia oraz komunikacji wewnętrznej służące realizacji funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenu,
- zabudowa oraz urządzenia kanalizacyjne, oznaczone symbolami 1KZ i 2KZ, przeznaczenie uzupełniające: zieleń nieurządzona, zabudowa oraz urządzenia usług użyteczności publicznej – budynki schroniska dla bezdomnych zwierząt, budynki socjalne, zabudowa usługowa przeznaczona dla realizacji celów publicznych – obiekty i urządzenia gospodarowania odpadami (PSZOK), urządzenia i sieci uzbrojenia oraz komunikacji wewnętrznej służące realizacji funkcji zgodnych z przeznaczeniem terenu.

W projekcie planu zostały wskazane:

- granice terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
- granice terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym,
- granice terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

Określona została wysokość stawki procentowej, służącej określeniu opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W projekcie planu zostały określone:

- 1) przeznaczenie terenów i ich oznaczenie w tekście i na rysunku (symbol) oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- 2) sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów
- 3) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- 4) zasady ochrony środowiska,
- 5) zasady ochrony przyrody,
- 6) zasady ochrony i kształtowania krajobrazu, w tym krajobrazów kulturowego,
- 7) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków,
- 8) wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych,
- 9) sposoby zagospodarowania obszarów, terenów i obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych
- 10) szczegółowe zasady i warunki scalania i podziałów nieruchomości,
- 11) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu,
- 12) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji,
- 13) zasady wyposażenia działki w miejsca do parkowania pojazdów,
- 14) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej,
- 15) zasady sytuowania nowych sieci uzbrojenia.

Ustalenia szczegółowe dla terenów obejmują określenie:

- przeznaczenia podstawowego i uzupełniającego;
- warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- minimalnej powierzchni nowo wydzielonych działek budowlanych;
- szczegółowych zasad i warunków scalania i podziałów nieruchomości;
- warunków i parametrów funkcjonalno-technicznych - dla dróg publicznych, dróg wewnętrznych i ciągów pieszych.

Projekt planu nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolesławiec*, przyjętego uchwałą Nr IV/27/2019 Rady Gminy w Bolesławcu z dnia 29 stycznia 2019 r.

Studium dla większości miejscowości w gminie nie zmienia dotychczasowego przeznaczenia terenów, stawiając w większym stopniu na rozwój oparty na ewolucji. Utrzymuje się wiejski charakter zabudowy poszczególnych miejscowości, z częściową redukcją powierzchni terenów przewidzianych do zabudowy a położonych poza zasięgiem obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w których konieczne byłyby nakłady na rozbudowę sieci infrastruktury technicznej.

Studium dla terenów objętych omawianym projektem ustala:

- utrzymanie wielofunkcyjnego charakteru miejscowości;
- zwiększenie powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej wzdłuż drogi powiatowej Nr 4715E;
- utrzymanie terenów z dotychczas obowiązującego *Studium*;
- redukcję powierzchni terenów zabudowy produkcyjno-usługowej przy drodze powiatowej Nr 4715E w dolinie Małgorzatki;
- utrzymanie i częściowe zwiększenie powierzchni terenów zabudowy produkcyjno-usługowej we wschodniej części miejscowości – przy drodze powiatowej Nr 4510E;
- redukcję powierzchni terenów zabudowy zagrodowej we wschodniej części miejscowości – Kolonia Duża z jednoczesnym zwiększeniem zasięgu terenu zabudowy zagrodowej pod rozwój istniejących gospodarstw hodowlanych;
- utrzymanie przeznaczenia terenu rekreacyjno-wypoczynkowego oraz przyległych do niego terenów zabudowy usługowej.

Ustalone w *Studium* zostały zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk, w tym :

- uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej: racjonalne i umiarkowane stosowanie środków ochrony roślin oraz nawozów mineralnych - wielkość stosowanych środków należy dostosować do wymagań upraw, struktury gleb, warunków wodnych oraz ukształtowania terenu, stosowanie nawozów naturalnych (kompostu, obornika, biohumusu) w nawożeniu gleby, stosowanie biologicznych i mechanicznych metod ochrony roślin, wprowadzanie i stosowanie na szerszą skalę metod ekologicznej produkcji rolniczej (rolnictwo ekologiczne), zwłaszcza na terenach o szczególnych walorach przyrodniczych oraz w bezpośrednim sąsiedztwie tych obszarów, szczególnie na obszarze chronionego krajobrazu;

- zapewnienie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych: stosowanie zieleni izolacyjnej lub innej formy osłony zielenią elementów nie pasujących do środowiska;

- uwzględnienie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi: realizacja urządzeń ochronnych oraz wprowadzanie zmian technologicznych w zakładach przemysłowych, ograniczenie zanieczyszczeń pochodzących z tzw. „niskiej emisji”, czyli emisji pyłów i szkodliwych gazów, pochodzącej z domowych pieców grzewczych, w których spalanie węgla odbywa się w nieefektywny sposób, poprzez: ograniczenie stosowania wysokoemisyjnych paliw na rzecz paliw gazowych, olejowych i ze źródeł odnawialnych, prowadzenie działań energooszczędnych w mieszkalnictwie poprzez podłączanie obiektów do scentralizowanych źródeł ciepła (budowa sieci ciepłowniczej), stosowanie energooszczędnych materiałów budowlanych, wykonywanie termomodernizacji budynków, edukację ekologiczną społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii.

W Studium ustalono następujące zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

- zachowanie i konserwację zabudowy zabytkowej i posiadającej walory kulturowe,
- zachowanie historycznego układu rozplanowania,
- zachowanie historycznych podziałów własnościowych,
- zachowanie komponowanych układów terenowych i zaprojektowanej zieleni,
- usunięcie dysharmonizujących nawarstwień,
- ochronę ekspozycji relikwów zamku w Bolesławcu, poprzez zapewnienie właściwych relacji przestrzennych i ograniczenie przesłaniania od strony zachodniej (ustalenie odrębnych parametrów zabudowy dla terenów zabudowy produkcyjno-usługowej, składów i magazynów wyznaczonych w Podbolesławcu).

W przypadku układu przestrzennego miejscowości Bolesławiec podstawowymi działaniami winny być: dostosowanie nowej zabudowy w zakresie lokalizacji, skali i formy architektonicznej do lokalnej tradycji budowlanej lub lokalnie wprowadzić zakaz nowej zabudowy, utrzymanie zasadniczego układu dróg i placów, utrzymanie istniejącej zabudowy o wartości historycznej, utrzymanie historycznej kompozycji wybranych obiektów z dostosowaniem elementów nowych do substancji istniejącej.

W przypadku zabytków archeologicznych, na terenach ich występowania konieczne jest postępowanie zgodne z przepisami dotyczącymi ochrony zabytków.

Studium określa również kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, wskazuje obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województw, kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Gmina Bolesławiec posiada obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, przyjęty Uchwałą Nr XXVI/221/2002 z dnia 3 czerwca 2002r. Rady Gminy w Bolesławcu w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bolesławiec (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 197 poz. 2830) ze zmianami (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2012 poz. 1307, poz. 1349). W planie tym dla obszaru objętego omawianym projektem wyznaczono tereny o przeznaczeniu:

- MM – zabudowa mieszkaniowa typu miejskiego, tj. o charakterze zwartym wzdłuż Rynku i pobliskich pierzei ulicznych, nawiązująca w swym wyrazie architektonicznym do miejskiej tradycji miejscowości Bolesławiec;

- MN – zabudowa mieszkaniowa niska typu: wolnostojącego, bliźniaczego, małych domów mieszkaniowych;

- MZ – zabudowa zagrodowa związana z prowadzeniem gospodarstwa rolnego;

- AG – tereny aktywności gospodarczej związanej z wytwórczością, magazynowaniem, składowaniem, bazami, obsługą techniczną, rzemiosłem;

- U – tereny dla działalności usługowej: UO – usługi oświaty (kształcenia), UZ – usługa zdrowia i opieki społecznej, UK – usługi kultury (w tym sakralne), US – usługi sportu, UT – usługi turystyki, UŁ – usługi łączności, UB – usługi bankowe, UA – usługi administracyjne, UH – usługi handlowe, UI – usługi inne.

- tereny otwarte: RP – tereny upraw rolnych, na których dopuszcza się zalesienie terenów klasy V, VI o ile nie stoi to w sprzeczności z innymi ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, RO – tereny większych kompleksów upraw ogrodnich i sadów, RŁ – tereny większych kompleksów łąk,

- tereny obsługi technicznej: WO – tereny rzeki Proсны, istniejących zbiorników wodnych i projektowanego zbiornika „Gola”;

- tereny komunikacji: KS – tereny obsługi samochodów, KZ – ulice i drogi zbiorcze – wojewódzkie i powiatowe, KL – ulice i drogi lokalne – gminne, KD – ulice i drogi dojazdowe;

- tereny obsługi technicznej: NO – oczyszczalnia ścieków, WZ – obiekty związane z zaopatrzeniem w wodę, EE – obiekty związane z zaopatrzeniem w energię elektryczną;

- tereny zieleni: ZP – zieleń parkowa urządzona, ZN – zieleń niska, ZC – zieleń cmentarna, LS – zieleń leśna.

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę plan ustala m.in. parametry i wskaźniki: powierzchnię działki po podziale, powierzchnię biologicznie czynną, wysokość budynku frontowego, liczbę kondygnacji, szerokość frontu działki. Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej ustalono tylko dla terenów MZ i części terenów MN.

Omawiany obszar znajduje się w zasięgu prawnej formy ochrony przyrody, ustanowionej Uchwałą Nr XXX/398/16 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 29 listopada 2016 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2016 r. poz. 5722). Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны (wcześniej powołany w 1996 r.) zajmuje zachodnią część omawianego obszaru i obejmuje głównie dolinę Proсны, ale również przyległe tereny, w tym zabudowane tereny miasta.

Obszar wyznaczono ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowy ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Obszar ma powierzchnię 14 724 ha i położony jest na terenie następujących gmin: Mokrsko, Skomlin - w powiecie wieluńskim, Bolesławiec, Galewice, Łubnice, Sokolniki, Wieruszów, miasto Wieruszów - w powiecie wieruszowskim. Kluczowym obszarem ochrony jest dolina Proсны, a funkcją korytarz ekologiczny rangi krajowej.

Na OChK Dolina Proсны, zgodnie z ww. uchwałą, wprowadza się ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów, w celu zachowania ich trwałości oraz zachowania różnorodności biologicznej:

- 1) Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych obejmują:
  - a) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych oraz sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych,
  - b) zachowanie i odtwarzanie stref ekotonowych, celem zwiększania różnorodności biologicznej,
  - c) zalesianie i zadrzewianie gruntów mało przydatnych do produkcji rolnej i nie przeznaczonych na inne cele, z wyłączeniem terenów, na których występują nieleśne siedliska przyrodnicze podlegające ochronie, siedliska gatunków roślin, grzybów i zwierząt związanych z ekosystemami nieleśnymi, a także miejsca pełniące funkcje punktów i ciągów widokowych na terenach o dużych wartościach krajobrazowych,
  - d) zachowanie śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw kserotermicznych i napiaskowych,
  - e) pozostawianie drzew o charakterze pomnikowym, drzew dziuplastych, części drzew obumarłych, aż do ich samodzielnego rozkładu,
  - f) wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych, w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i nowe ścieżki edukacyjno-przyrodnicze, wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem,
  - g) utrzymanie leśnych korytarzy ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków,
  - h) zachowanie siedlisk chronionych i zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,
  - i) utrzymanie odpowiedniego poziomu wód gruntowych dla zachowania siedlisk wilgotnych i bagiennych;
- 2) Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów nieleśnych obejmują:
  - a) ochronę zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich oraz utrzymanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego, poprzez ochronę istniejących zadrzewień i zakrzewień śródpolnych i przydrożnych,
  - b) utrzymanie trwałych użytków zielonych,
  - c) zachowanie śródpolnych torfowisk, bagien, oczek wodnych, obszarów wodno-błotnych, wraz z pasem roślinności stanowiącej ich obudowę biologiczną oraz obszarów źródłiskowych cieków,
  - d) zachowanie siedlisk chronionych i zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,
  - e) prowadzenie zabiegów agrotechnicznych z uwzględnieniem wymogów zbiorowisk roślinnych i zasiedlających je organizmów zwierzęcych, zwłaszcza ptaków (odpowiednie terminy, częstość i techniki koszenia),
  - f) utrzymywanie poziomu wód gruntowych, odpowiedniego dla zachowania bioróżnorodności,
  - g) zachowanie i odtwarzanie korytarzy ekologicznych;
- 3) Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów wodnych obejmują:
  - a) zachowanie naturalnych zbiorników wód powierzchniowych, oczek wodnych, starorzeczy oraz obszarów źródłiskowych cieków wraz z ich naturalną obudową biologiczną,

b) utrzymanie stref buforowych wzdłuż cieków wodnych oraz zbiorników wodnych w postaci pasów, szuwarów, zakrzewień i zadrzewień, jako naturalnej obudowy biologicznej, celem ograniczenia spływu substancji biogenych z pól uprawnych,

c) prowadzenie prac regulacyjnych rzek tylko w zakresie, niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej i w oparciu o zasady dobrej praktyki utrzymania rzek,

d) zachowanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne, celem zachowania dróg migracji organizmów,

e) zachowanie siedlisk chronionych i zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,

f) zwiększanie retencji wodnej, odtwarzania funkcji obszarów źródłkowych o dużych zdolnościach retencyjnych.

Na terenie OChK Doliny Prosnicy funkcjonują następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 8) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
  - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
  - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne: - z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej

Zakaz z pkt 8) w części Obszaru położonego na terenie Gminy Bolesławiec, zostaje rozszerzony o treść: "z wyłączeniem zakazu, co do nieruchomości zabudowanych znajdujących się w strefie".

W początkowej fazie prac nad projektem planu zostało sporządzone „Opracowanie ekofizjograficzne miejscowości Bolesławiec”. Opracowanie to zawiera charakterystykę stanu i funkcjonowania poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego z uwzględnieniem ich wzajemnych powiązań. Określa m.in. ekofizjograficzne uwarunkowania dla planowania przestrzennego. Zapisy ekofizjografii mówią o określeniu zasad zagospodarowania terenu z uwzględnieniem walorów przyrodniczych obszaru. W opracowaniu tym zawarto wnioski i zalecenia do sporządzanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- Do obiektów o dużym znaczeniu ze względu na walory szaty roślinnej należą przydrożne aleje lipowe z Bolesławca do Wójcina i z Bolesławca do Żdźar, a także szpaler wierzb na wysokości zbiorników wodnych przy wjeździe do Bolesławca od Opatowa. Powinny one być w planie chronione i wzbogacane o nowe nasadzenia.
- Zespół dolinnej mozaiki zadrzewień z szuwarami, łąkami oraz gruntami ornymi. (...) Jest to zgrupowanie mające duże walory faunistyczne i tym samym w ustaleniach planu dla doliny Proсны i Małgorzatki powinny być sformułowane zapisy chroniące mozaikę siedlisk.
- W planach zagospodarowania przestrzennego powinno się zwracać uwagę na konieczność nie przerywania ekologicznych połączeń zewnętrznych i wewnętrznych.

Charakterystyczną cechą obszarów miejscowości jest ich ważne położenie w regionalnym i krajowym systemie ochrony przyrody. Najważniejszymi powiązaniem zewnętrznymi ekologicznego systemu przestrzennego Bolesławca są:

- krajowy korytarz ekologiczny dużych ssaków wg koncepcji PAN z 2012 r. – w zasięgu tego korytarza znalazła się zlokalizowana na zachodzie dolina Proсны,
- dolina rzeki Małgorzatka – będąca lokalnym korytarzem ekologicznym i ważną osią ekologicznego systemu przestrzennego gminy, łączy ona kompleksy o dużych walorach przyrodniczych doliny Proсны z kompleksami lasów na północ od Żdźar.

Zasięgi korytarzy ekologicznych przedstawiono na mapie warunków przyrodniczo-krajobrazowych.

Ważnym regionalnym powiązaniem abiotycznym jest GZWP 311 Zbiornik rzeki Proсны który kontynuuje się na południe i północ od badanego obszaru.

- Najlepsze walory fizjonomiczne występują z drogi Wójcin – Bolesławiec w kierunku zachodnim od wysokości wschodniej granicy obszaru opracowania i drogi z Mieleszyna do Bolesławca w kierunku południowym przed obniżeniem doliny Małgorzatki na wysokości cmentarza i drewnianego kościółka. Te odcinki dróg są istotnymi ciągami widokowymi, godnymi zachowania w planie zagospodarowania przestrzennego.
- Dla ich zachowania zaproponowano utworzenie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego. Obszar jest też predestynowany do ochrony w postaci parku kulturowego.
- Planując nowe drogi należy przewidywać potrzebę tworzenia zieleni przydrożnej.
- Istotne jest, by nowe plany zagospodarowania przestrzennego przewidywały koncentrację zabudowy w układach liniowych, które są typowe i charakterystyczne dla obszaru opracowania z wyjątkiem najbardziej zwartej części Bolesławca, gdzie zabudowa powinna być realizowana poza doliną Proсны jako kolejne linie zabudowy za już istniejącą.

- Niepożądane jest wychodzenie z zabudową na nowe tereny wolne poza założeniami wsi, w szczególności niekorzystna jest zabudowa rozproszona w obrębie otwartych przedpoli ekspozycyjnych w miejscach oddalonych od centralnych obszarów zurbanizowania.
- Konieczna jest rewitalizacja terenów wskazanych na mapie walorów przyrodniczych opracowania ekofizjograficznego, w tym w pobliżu cennej krajobrazowo strefy granicznej doliny Proсны i wysoczyzny.
- Dla zwiększenia skuteczności ochrony układów krajobrazowych zabudowy o cechach tradycyjnych oraz komponowanych terenów zieleni zaproponowano utworzenie:
  1. strefy ochrony konserwatorskiej B – obejmującej zachowany układ ruralistyczny centralnej części Bolesławca w granicach zbliżonych do wpisu do gminnej ewidencji zabytków,
  2. strefy ochrony konserwatorskiej K – obejmującej zachowane komponowane układy zieleni wysokiej i niskiej przy kanałach młyńskich oraz otoczenie wzniesienia z ruinami zamku i basztą i zbiornikami wodnymi, a także szpaler wierzb.
- Najmniej korzystne warunki występują w dolinie Proсны oraz Małgorzatki, gdzie znaczny areal zajmują grunty organiczne i organiczno-mineralne. Tereny z tymi gruntami nie są jednak planowane do zabudowy.
- Ze względu na słabą izolację i płytkie zaleganie wód niezbędne jest w planie rygorystyczne określenie gospodarki ściekowej oraz zapisy ograniczające zanieczyszczenie wód i gruntów rolnych.
- Dolina Proсны ze względu na występowanie stosunkowo płytkiego poziomu wód gruntowych, zagrożenie powodzią i spełniane funkcje ekologiczne powinna być wyłączona z zabudowy.
- Poza krawędziami doliny Proсны na terenie opracowania nie występują przeciwwskazania rzeźby terenu w stosunku do zabudowy. Spadki nie przekraczają 5%. Strefa ze spadkami stanowiącymi ograniczenie w sytuowaniu zabudowy przedstawiona została na mapie.
- Na obszarach występowania wieloprzestrzennych gruntów ornych w części centralnej i wschodniej występuje erozja wietrzna. Ustalenia planu dla takich obszarów powinny przewidywać możliwość zakładania przeciwoerozyjnych pasów zadrzewień.
- W dolinie Proсны wyznaczono obszary zagrożenia powodziowego Q1 i Q10. Powinny być one w planach wolne od zabudowy podobnie jak pozostała część dna doliny.
- Występują w dolinach rzecznych gleby organiczne chronione. Ich zasięgi przedstawiono na mapie.
- Spośród występujących zbiorowisk roślinnych 2 należą do tzw. siedlisk chronionych. Siedliska powinny podlegać ochronie przed formami zagospodarowania prowadzącymi do ich zniszczenia. Nie są jednak formami ochrony przyrody w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody.
- Dolina Proсны jest korytarzem ekologicznym migracji dużych ssaków rangi krajowej. Dolina Małgorzatki jest korytarzem ekologicznym rangi lokalnej. Plany zagospodarowania przestrzennego powinny uwzględniać sprzyjanie strukturom migracyjnym oraz ograniczać bariery. Na terenie Bolesławca występują dwie formy ochrony przyrody: OChK Doliny Proсны i stanowiska chronionych gatunków zwierząt. W planach powinno się uwzględniać przepisy odrębne dotyczące obu tych form ochrony w zakresie zakazów, a także działań

czynnej ochrony przyrody i krajobrazu. Za strefy z koncentracjami chronionych gatunków zwierząt należy uznać dolinę Proсны i Dopływu spod Brzezin.

- Obszar doliny Proсны ze – znajdującymi się poza granicami opracowania projektu planu - wzniesieniem z ruinami zamku, basztą, młynem i młynówkami ma ponad lokalne walory historyczno-kulturowe krajobrazu.
- Ze względu na znaczne walory przyrodnicze i/lub krajobrazowe projektuje się utworzenie:
  1. Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego Bolesławiecka Twierdza (poza obszarem opracowania)
  2. Pomnika przyrody - szpaleru wierzb przy zalewie w Bolesławcu,
  3. Strefy ochrony konserwatorskiej B obejmującej rdzenny układ ruralistycznych Bolesławca,
  4. Strefy ochrony konserwatorskiej K obejmującej komponowane krajobrazy zieleni wysokiej i niskiej w otoczeniu wzniesienia i zamku, a także w rejonie zalewów i młynówek z zadrzewieniami.
- Ograniczenie zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i poprawę jego funkcjonalności na analizowanym obszarze można osiągnąć poprzez:
  1. dalsze porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, w tym docelowe zwiększanie skuteczności oczyszczania ścieków na oczyszczalni,
  2. racjonalne gospodarowanie na terenach rolniczych nawozami i środkami ochrony roślin,
  3. racjonalne łąkowo-pastwiskowe użytkowanie doliny Proсны i Małgorzatki,
  4. ochronę przeciwerozyjną wietrzną gleb,
  5. zwiększenie lesistości,
  6. nie wprowadzanie zabudowy do dolin rzecznych,
  7. ochronę kępowych i liniowych zadrzewień i zakrzaczeń w dolinach i na wysoczyźnie,
  8. koncentrację nowej zabudowy na obszarach już zabudowanych (dogęszczenie) lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie.
- Terenami, których użytkowanie i zagospodarowanie z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinny być podporządkowane zachowaniem walorów i zasobów przyrodniczych są:
  1. kompleksy gleb chronionych organicznych,
  2. strefy doliny kopalnej i współczesnej zbiornika GZWP 311,
  3. tereny istniejących i projektowanych form ochrony przyrody,
  4. tereny łąkowe doliny Małgorzatki,
  5. tereny występowania znacznych koncentracji chronionych i rzadkich gatunków roślin, zwierząt i siedlisk przyrodniczych.
- Ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów przyrodniczych to głównie:
  1. ograniczenia zabudowy terenów dolin rzecznych i gleb chronionych,
  2. ograniczenia w zakresie zanieczyszczenia ściekami wód powierzchniowych i gruntowych,
  3. ograniczanie w zakresie dewastacji resztek zieleni wysokiej i krzewiastej na wysoczyźnie,
  4. ograniczenia negatywnego przekształcania struktury krajobrazu korytarza ekologicznego doliny Proсны.

Ustalania projektu planu respektują powyższe wytyczne opracowania ekofizjograficznego w zakresie ograniczeń i możliwości zagospodarowania obszaru wynikających z potrzeby ochrony zasobów i walorów przyrodniczo-krajobrazowych obszaru.

4. Analiza istniejącego stan środowiska, potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego planu

(na podstawie opracowania ekofizjograficznego)

Podział fizycznogeograficzny i rzeźba terenu

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną przyjętą przez Kondrackiego (1998) obszar położony jest na Nizinie Południowopolskiej, w mezoregionie Wysoczyzna Wieruszowska.

Na obszarze można wyróżnić:

- Wysoczyznę Bolesławiecką, obejmującą większość obszaru opracowania (ok. 85%) – tereny w centrum i na wschodzie. Jest to łagodnie falista wysoczyzna polodowcowa stopniowo wznosząca się w kierunku wschodnim;

- obniżenie doliny Prosny i jej dopływu Małgorzatka, obejmujące rozległe obniżenie doliny średniej wielkości rzeki nizinnej jaką jest Prosna, o szerokości dna doliny ok. 750 m, i dopływu Prosny o szerokości doliny ok. 200 m, pochodzenia erozyjno-akumulacyjnego. Strefa obejmuje zachodnią i północno-zachodnią część terenu opracowania (ok. 15% obszaru). Ma wyraźne granice w krajobrazie w postaci zboczy o wysokości od 3 do 10 m, a miejscami również stromych skarp.

Rzeźba terenu

Geomorfologia obszaru opracowania ekofizjograficznego nie należy do bardzo zróżnicowanych pod względem wysokościowym i genetycznym form. Najwyższe obszary położone są w części południowo-wschodniej na kulminacji wysoczyzny. Wysokości bezwzględne sięgają tu 185 m n.p.m. Większa część wysoczyzny zlokalizowana jest na wysokości 170-180 m n.p.m. Najniżej położone obszary zlokalizowane są w dolinie Prosny i Małgorzatki – 160 m n.p.m. Dolina Prosny jest główną osią wklęsłą tego terenu.

Największe lokalne deniwelacje występują na granicy doliny Prosny i przyległych wysoczyzn. Wynoszą one ok. 5 m. Na pozostałym obszarze występuje rzeźba łagodnie falista wznosząca się od zachodu w kierunku wschodnim.

Na terenie opracowania wyróżnia się trzy typy obszarów rzeźby czwartorzędowej:

- den dolin rzecznych oraz obniżeń z namułami i torfami – obszary położone są w dolinie Prosny i Małgorzatki w części zachodniej i północnej. Są to tereny płaskorówninne lub nieckowate o deniwelacjach nie przekraczających 1 m i spadkach 1%,

- równin tarasów nadzalewowych – zlokalizowane są na wschód i południe od dolin rzecznych. Rzeźba jest równinna, różnice wysokości nie przekraczają 2-3 m, spadki terenu 3%,

- wysoczyzny polodowcowej falistej z glinami zwałowymi – zajmuje część wschodnią i południowo-wschodnią. Charakteryzuje się rzeźbą szerokofalistą, deniwelacjami do 10 m i spadkami nie przekraczającymi 3%.

Wysoczyznowy, ale w większości połogi charakter rzeźby terenu Bolesławca nie wykazuje na występowanie większych przeciwwskazań do zabudowy mieszkaniowej

i towarzyszącej usługowo-produkcyjnej, z wyjątkiem niewielkich fragmentów krawędzi wysoczyzny na granicy z obniżeniem doliny Proсны. Tereny o mniej korzystnych uwarunkowaniach o spadkach 4-10% zostały zaznaczone na załączniku kartograficznym, gdzie dokonano również waloryzacji rzeźby terenu dla potrzeb zabudowy w poszczególnych strefach fizjograficznych. Na terenie opracowania nie występują tereny ze spadkami >10% poza kilkoma stromymi skarpami zboczy doliny Proсны, wykazującymi znaczne przeciwwskazania do sytuowania zabudowy.

Wśród czynnych procesów geomorfologicznych jakie występują na terenie objętym opracowaniem najważniejsza jest erozja wietrzna, której sprzyja wielkoprzestrzenny charakter gruntów ornych na znacznej części wysoczyzny w centrum i na wschodzie obszaru. Erozja wodna na terenach rolnych nie występuje ze względu na bardzo niewielkie zróżnicowanie wysokościowe terenu.

Budowa geologiczna

Na obecny stan powierzchniowej budowy geologicznej Bolesławca w granicach opracowania miały wpływ zjawiska i procesy egzogeniczne zachodzące głównie w czwartorzędzie, a w szczególności kilkakrotne wkraczanie lądolodu na obszar Polski, sedymentacja rzeczna i intensywna erozja w okresach interglacjalnych, a także zespół procesów występujących po ostatnim zlodowaceniu.

Z wyjątkiem dolin rzecznych, w szczególności doliny Proсны, większość powierzchniowych osadów geologicznych była akumulowana podczas zlodowacenia Warty. Lądolód warciański pozostawił na terenie tym pokrywę osadów grubą od kilkunastu do ponad 35 m.

W trzeciorzędzie większość starszych utworów została przykryta osadami górnego miocenu o miąższości od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów. Utwory te stanowią pod względem litologicznym iły niewarstwowane z odmianami pylastymi i piaszczystymi z dodatkiem frakcji żwirowej i węgla brunatnych serii poznańskiej. Zalegają na głębokości od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów. W przewarstwieńiach piaszczysto-żwirowych w obrębie iłów występują wody podziemne, które mogą mieć znaczenie hydrogeologiczne. Wierzchnią pokrywę trzeciorzędu kończą piaski i żwiry serii Gozdniczy.

Współczesna budowa powierzchniowych utworów geologicznych terenu badań związana jest ściśle z glacialnymi, peryglacialnymi, fluwialnymi i eolicznymi procesami zachodzącymi w plejstocenie, a w dolinach rzek z późniejszymi procesami akumulacyjno-erozyjnymi zachodzącymi w holocenie.

Układ poszczególnych warstw osadów czwartorzędowych na wysoczyźnie przedstawia się następująco:

- gliny zwałowe – mają miąższość dochodzącą od kilkunastu metrów. Występują w części północno-wschodniej koło Kolonii Dużej. Stanowią je szaro-żółte i brunatne osady akumulacji lodowcowej z dominującymi frakcjami piasków, iłów i pyłów, lokalnie z otoczkami i domieszką żwirów. W kompleksie glin zwałowych występują przewarstwienia szarych piasków i żwirów wodnolodowcowych. Lokalnie również występują przewarstwienia szarych iłów o grubości 1-2 m. Są najslabiej przepuszczalnymi wodę osadami w obrębie analizowanego obszaru,

- piaski i żwiry wodnolodowcowe – na wysoczyźnie w części południowo-wschodniej występują jako niewielka pokrywa na glinach zwałowych. Są to osady głównie drobno- lub

średnioziarniste, żółte, zawierają przewarstwienia żwirów. Charakterystyczna jest też domieszka frakcji pylastych. Są to osady przepuszczalne,

- piaski i żwiry nadzalewowych tarasów rzecznych – występują na kilku poziomach hipsometrycznych między kulminacją wysoczyzny zbudowaną z glin zawałowych i piasków i żwirów wodnolodowcowych, a doliną Proсны i Małgorzatki. Budują je serie piasków średnich, grubych oraz żwirów, miejscami zasilonych barwy szarozółtej i szarej. Są to osady o grubości kilku do kilkunastu metrów, przepuszczalne. Bliżej doliny Proсны osady te zalegają na mniej przepuszczalnych mułkach i piaskach zastoiskowych,

Inny charakter osadów powierzchniowych występuje w dolinach rzecznych. W dolinie Proсны występują dwa rodzaje osadów:

- piaski, mułki i żwiry den dolin rzecznych nawiązujące do mad rzecznych – wyścielają one dno doliny. Zbudowane są z warstwowanych szarych piasków i mułków, lokalnie z większym udziałem żwirów. Mają miąższość do 5 m, najczęściej jednak 2-3 m. Mniejszy udział frakcji ilastych i pylastych odróżnia te osady od klasycznych mad rzecznych. Są to również osady bardziej przepuszczalne niż mady klasyczne,

- namuły torfiaste – zajmują obniżenia w dnie doliny Proсны koło oczyszczalni ścieków, a także większą część doliny Małgorzatki. Są to osady organiczno-mineralne, obecnie ze względu na przesuszenie dodatkowo zmineralizowane i przechodzące w mursze. Mają miąższość nie przekraczającą 1-1,5 m.

Proces osadzania namułów, mułków, piasków i żwirów rzecznych oraz mad, choć silnie przez człowieka ograniczany, trwa do dziś i jest jednym z najistotniejszych, zachodzących obecnie na tym terenie procesów geologicznych.

W północnej części terenu opracowania wzdłuż północnej granicy koło Kuropek występują niewielkie pola piasków eolicznych nie wykształcających wydm. Jest to jedyny na tym terenie przejaw akumulacji eolicznej piasków.

Przy bardziej stromych zboczach doliny Proсны występują płytkie pokrywy zapiaszczonych glin deluwialnych w niewielkim stopniu różniące się od osadów dna doliny.

Na terenie Bolesławca nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych. Nie stwierdzono wyrobisk poeksploatacyjnych poza dwoma bardzo niewielkimi lokalnymi wykopami o powierzchni ok. 3 arów każdy na polach na południe od drogi z Bolesławca do Wójcina.

Gleby

Obszar Bolesławca charakteryzuje się mało zróżnicowanymi i generalnie niezbyt dobrymi glebami dla produkcji rolnej. Dominują gleby klas IVb oraz V. Mimo to grunty orne są dominującym elementem zagospodarowania terenu. Utrzymywane są w dobrej kulturze rolnej.

Na wysoczyźnie dominują gleby brunatne wylugowane i kwaśne wykształcone na piaskach gliniastych lekkich, pylastych. Bliżej Koloni Dużej występują gleby na glinach lekkich. Wszystkie należą do kompleksu żytniego dobrego i bardzo dobrego.

W dolinie Wesołej (Małgorzatki) występuje zwarta pokrywa gleb torfowo-namułowych należących do kompleksu użytków zielonych słabych i bardzo słabych. Podobne pokrywy glebowe występują w dolinie Proсны na wysokości oczyszczalni ścieków i na

północ. Pozostałą część doliny zajmują mady należące do kompleksu użytków zielonych dobrych.

Na terenie opracowania nie występują kompleksy gleb mineralnych chronionych I-III klasy. W dolinach rzek występują chronione kompleksy gleb organicznych. Ich zasięgi zaznaczone zostały na mapie warunków fizjograficznych.

Wody podziemne i powierzchniowe

Bolesławiec wchodzi w skład wielkopolskiego regionu hydrogeologicznego, podregionu wielkopolsko-śląskiego z głównym poziomem użytkowym w utworach czwartorzędu i trzeciorzęd. Czwartorzędowy poziom wodonośny stanowią żwiry i piaski rzeczne (dolin współczesnych i kopalnych) oraz wodnolodowcowe zalegające na głębokości 5-50 m, miejscami w przewarstwieniach między glinami zwałowymi lub pod glinami, o wydajności wahającej się w szerokim zakresie 10-70 m³/h, a miejscami większej. Poziom jest ciągły na terenie tym i jest ujmowany ujęciami zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Bolesławcu z głębokości ok. 33 m p.p.t. Buduje GZWP 311 Zbiornik rzeki Proсна. Zbiornik ma rangę: główny. Jego powierzchnia wynosi 344,9 km², w tym niemal cały badany obszar opracowania ekofizjograficznego. Jest to zbiornik czwartorzędowy, porowy, z wodą na głębokości od 15 m do 65 m, średnio 40 m, bardzo podatny i podatny na antropopresję ze względu na słabą izolację warstw wodonośnych od powierzchni terenu. Obejmuje JCWPd nr 81 (PLGW600081), na której teren opracowania zlokalizowany jest w całości. Wody z jednostki pozyskiwane są ujęciami wodociągowymi. Cel środowiskowy dla jednostki to dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy. Ocena ryzyka nie osiągnięcia stanów jest monitorowana. Obecny stan chemiczny jest dobry i stan ilościowy dobry. Osiągnięcie celów środowiskowych nie jest zagrożone. Nie ma derogacji w odniesieniu do realizacji celów ochrony.

Mający znaczenie w zabudowie poziom swobodnego zwierciadła wód gruntowych położony jest na głębokości:

- 1,0-1,5 m ppt. na obszarze obniżen tarasów zalewowych Proсны i Małgorzatki,
- 1,5-2,5 m ppt na terenach wyżej położonych obszarów tarasów rzecznych,
- 2,5-10 m ppt na terenach poza dolinnych.

Na terenie opracowania odnotowuje się problemy związane z przesuszeniem gleb – suszy rolniczej. Są one efektem zmian klimatycznych, ale również regulacji rzeki Proсны i Małgorzatki, które prowadzą do wzrostu erozji wgłębnej i tym samym drenowania poziomów wód gruntowych i ich stopniowego obniżania. Polityka przestrzenna powinna sprzyjać gromadzeniu wody w krajobrazie, zarówno na terenach otwartych, jak i zabudowanych.

Obszar opracowania należy do dorzecza Odry. W jego strukturze wyróżnić można jedną zlewnię podrzędną – Proсны, z jej dopływem Wesołą/Małgorzatką.

Zbiorniki wodne na terenie opracowania reprezentowane są przez niewielkie oczko wodne w Bolesławcu. Przy zachodniej granicy znajdują się większe obszary zbiorników wodnych, historycznie powiązane z dawnym młynem, ale znacznie powiększone. Pełnią one ważną rolę rekreacyjną dla mieszkańców.

Średni roczny odpływ rzeczny z terenu badań kształtuje się od 6 do 7,5 l/skm². Maksymalny 1% odpływ rzeczny z terenu badań pojawiający się raz na 100 lat, na podstawie badań wieloletnich, dla badanych obszarów wyniósł do 200 l/skm². Średni wysoki odpływ rzeczny kształtuje się dla całości badanego obszaru do 50 l/skm², zaś średni niski wynosi do 0,5

- 1,0 l/skm². Okres wezbrań rzek przypada na lato (VII-VIII) i wiosnę (III-V), zaś okres niżówek na lato (VI-VIII). Zjawiskiem, które nie łągodzi skutków wezbrań i niżówek w dolinie Proсны jest bardzo niska naturalna retencja związana z wylesieniem zlewni. Natomiast Wesoła/Małgorzatka ma częściowo zlewnię leśną, która buforuje (choć w niewielkim stopniu) intensywność wezbrań.

Jednolitą częścią wód powierzchniowych (JCWP) jest oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych: jezioro, sztuczny zbiornik wodny, ciek a także fragment morskich wód wewnętrznych itp. Większe cieki dzielone są na mniejsze odcinki stanowiące JCWP. Jednolite części wód powierzchniowych dzieli się na naturalne, dla których określa się stan ekologiczny oraz na sztuczne (powstałe w wyniku działalności człowieka) i silnie zmienione (ich charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka), dla których określa się potencjał ekologiczny.

Według Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry (II aktualizacja – na lata 2022-2027)¹ obszar opracowania znajduje się w zasięgu następujących JCWP:

- PLRW600011184171 - Proсна od Wyderki do Dopływu spod Wójcina,
- PLRW600011184311 - Proсна od Dopływu spod Wójcina do Strugi Brzeźnicy.

JCWP Proсна od Dopływu spod Wójcina do Strugi Brzeźnicy obejmuje niemal cały analizowany obszar, w tym dopływ Proсны – Wesołą wraz jej dopływem Małgorzatką. Jedynie niewielkie tereny zlokalizowane w rejonie drogi z Bolesławca do Wójcina należą do JCWP Proсна od Wyderki do Dopływu spod Wójcina. Obie JCWP stanowią silnie zmienione części wód, a ich stan ogólny został oceniony jako zły, przy czym potencjał ekologiczny - jako słaby, stan chemiczny pierwszej z nich nie był badany, a drugiej oceniono na poniżej dobrego.

Cel środowiskowy dla tych JCWP obejmuje umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzenie wskazanych wskaźników) i dobry stan chemiczny.

Ze względu na brak możliwości technicznych i dysproporcjonalne koszty w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry na lata 2022-2027 określono odstępstwo i przedłużono termin osiągnięcia celu do 2027 r.

Dane WIOŚ Łódź wskazują, że obszar opracowania zlokalizowany jest w 4 - najgorszej klasie deficytu wód powierzchniowych.

Obszar opracowania w dolinie Proсны jest częściowo zagrożony zalewaniami powodziowymi. Mapa zagrożenia powodziowego Q10 wskazuje, że do terenów zagrożonych należą w szczególności tereny wzdłuż kanałów młyńskich w rejonie ul. Sportowej oraz w rejonie mostu na Prośnie przy wyjeździe z miasta w kierunku Opatowa. Nie są zagrożone tereny zabudowane. Mapa zagrożenia powodziowego Q1 wskazuje, że zasięgi zagrożenia nieznacznie się zwiększają koło ośrodka wypoczynkowego przy kanałach młyńskich. Podobny zasięg mają przy moście na Prośnie. W świetle map zagrożenia należy wskazać, że zagrożenie powodziowe na terenie opracowania nie jest duże i nie dotyczy terenów zabudowanych.

---

¹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2023 r. poz. 335)

Zieleń

Roślinność potencjalną obszaru opracowania, w zależności od warunków glebowych, stanowią różnego rodzaju zbiorowiska leśne. W dolinie Proсны i Małgorzatki potencjalną roślinność stanowią łągi jesionowo-olszowe *Fraxino-Alnetum* *Circae-Alnetum*. Na wysoczyźnie dominują ubogie formy grądów środkowoeuropejskich *Galio sylvatici-Carpinetum betuli* w odmianie śląsko-wielkopolskiej i formie niżowej. Towarzyszą im kwaśne dąbrowy *Calamagrostio arundinaceae-Quercetum petraeae*.

Roślinność rzeczywista Bolesławca oraz jej bogactwo jest odzwierciedleniem ilości siedlisk, jakie wykształciły się tu w wyniku różnej żyzności gleb, warunków wodnych i mikroklimatycznych. Nieznaczne na wysoczyźnie zróżnicowanie warunków edaficznych i rolnicze oraz osadnicze wykorzystanie gleb uniemożliwiło rozwój wielu zbiorowiskom roślinnym zarówno naturalnym (m.in. leśne, wodne, szuwarowe), jak i półnaturalnym i antropogenicznym (m.in. łąkowe, polne, ruderalne).

Dominującymi zbiorowiskami w obrębie wysoczyzny są zbiorowiska segetalne powiązane z gruntami ornymi, które stanowią większość terytorialną. Wczesne osiedlenie się człowieka na tym terenie zmniejszyło znacznie areał występowania lasów wskutek wycięcia drzew i wzięcia ziemi pod uprawę rolną.

Korzystniej przedstawia się sytuacja w dolinie Proсны, gdzie zachowała się mozaika łąk, ziołorośli nadrzecznych, roślinności wodnej i zadrzewień, w tym o charakterze łągowym.

Na obszarze wskazano następujące typy zbiorowisk roślinnych (szczegółowo wymienione w opracowaniu ekofizjograficznym):

- zbiorowiska leśne i zaroślowe – 4 zbiorowiska należące do trzech klas,
- zbiorowiska wodna – 18 zbiorowisk z dwóch klas,
- zbiorowiska terofitów mulistych brzegów wód i okresowo zalewanych zagłębień – 4 zbiorowiska z trzech klas,
- zbiorowiska trwałych użytków zielonych, muraw, wrzosowisk i torfowisk – 11 zbiorowisk z trzech klas,
- zbiorowiska pól uprawnych, zrębów, okrajków, terenów wydeptywanych i ruderalnych – 24 zbiorowiska z sześciu klas.

Na terenie Bolesławca stwierdzono występowanie siedlisk przyrodniczych chronionych, zidentyfikowanych jako kwalifikujące się do Dyrektywy Siedliskowej (DS) lub też potencjalnie kwalifikujące się po poprawie struktury i zmniejszeniu przejawów degradacji, ale pozostających poza siecią Natura 2000:

- 91E0 – nadrzeczne łągi topolowe, wierzbowe, olszowe i jesionowe – kwalifikujące się do DS – reprezentowane przez łągi wierzbowe – łąg wiklinowy *Salicetum triandro-viminalis*, wykształcony w formie kadłubowej koło oczyszczalni ścieków,

- 6430 ziołorośla górskie i ziołorośla nadrzeczne – kwalifikujące się do DS pomimo wykształcenia na niewielkich terenach – reprezentowane przez niżowe, nadrzeczne zbiorowiska okrajkowe, występujące w kadłubowych postaciach, w bardzo niewielkich płatach (od kilku do kilkunastu metrów kwadratowych). Stwierdzono występowanie dwu zbiorowisk tego siedliska: pokrzywy i kielisznika zaroślowego *Utrico-Calystegio sepium* – wzdłuż koryta Proсны, a także kielisznika zaroślowego i wierzbownicy kosmatej *Calystegio-Epilobietum hirsuti* – przy Małgorzatce i Prośnie. Ponadto niewielkie skupiska kielisznika z pokrzywą i towarzyszącą trzciną pospolitą stwierdzono jeszcze wzdłuż kanałów młyńskich,

ale w postaciach tak ubogich, że uniemożliwiających obecnie kwalifikację do siedliska. Generalnie ziołorośla z kielisznikiem zaroślowym nie są na terenie doliny Proсны rzadkie, ale ich wykształcenie i współwystępowanie z roślinnością szuwarową oraz ruderalną sprawia znaczne problemy kwalifikacyjne. Nie stwierdzono występowania ziołorośli nadrzecznych lepiężnikowych,

- 6510 niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris* – potencjalnie kwalifikujące się po poprawie struktury i zmniejszeniu przejawów degradacji – reprezentowane są przez duży płat w dolinie Małgorzatki. Są one intensywnie nawożone oraz użytkowane wielokośnie. Nie stwierdzono intensywnego użytkowania pastwiskowego,

- 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe – potencjalnie kwalifikujące się po poprawie struktury i zmniejszeniu przejawów degradacji – reprezentowane przez kadłubowe postaci *Molinion caeruleae*, bez wykształcenia właściwej kompozycji gatunków charakterystycznych (najczęściej pojedyncze gatunki, głównie trzęślica modra), ale z uwarunkowaniami biotopowymi wskazującymi na możliwość ich pełniejszego wykształcenia przy odpowiednich warunkach ekstensywnego użytkowania. Łąki takie stwierdzone zostały w dolinie Małgorzatki bliżej koryta rzeki i koło oczyszczalni ścieków. Stwierdzono 2 przejawy degradacyjne tego siedliska: 1) zaniechanie użytkowania i zarastanie turzycami i trzciną, 2) zbyt intensywne użytkowanie i nawożenie, oraz obniżanie poziomu wód gruntowych co skutkuje zanikiem wielu charakterystycznych gatunków roślin dwuliściennych i występowaniem masowo gatunków azotolubnych, w tym szczawiu,

- 3510 starorzecza ze zbiorowiskami grążela żółtego i grzybienia białego – występują przy granicy terenu opracowania w Bolesławcu i obejmują 2 starorzecza Proсны,

- 6120 murawy napiaskowe – występują poza granicami obszaru wzdłuż drogi stanowiącej północno-wschodnią granicę terenu opracowania na skraju młodych borów sosnowych.

Na uwagę zasługują duże strefy występowania siedlisk przyrodniczych chronionych 6510 i - występujące poza granicami obszaru - mniejsze 3510. Pozostałe siedliska są zbyt zdegenerowane by w obecnej strukturze wykazywać je do ochrony.

Na terenie Bolesławca nie odnaleziono podczas badań prowadzonych w 2021 r. stanowisk chronionych gatunków roślin. Z okresu badań prowadzonych ok. 20 lat temu z obszaru miejscowości podawane były następujące stanowiska roślin chronionych:

- goździk nakrapiany,
- bobrek trójlistkowy.

Występowanie tego drugiego gatunku w dolinach Proсны i Małgorzatki jest prawdopodobne ze względu na występowanie dobrych siedlisk.

Do obiektów o dużym znaczeniu ze względu na walory szaty roślinnej należą przydrożne aleje lipowe z Bolesławca do Wójcina i z Bolesławca do Żdżar, a także szpaler wierzb na wysokości zbiorników wodnych przy wjeździe do Bolesławca od Opatowa. Powinny one być objęte ochroną i wzbogacane o nowe nasadzenia.

Fauna

Świat zwierząt Bolesławca jest dosyć bogaty tylko w dolinach rzecznych Proсны i Małgorzatki, na co składają się liczne i zróżnicowane siedliska. Obok zwierząt pospolitych występuje tu wiele gatunków chronionych oraz rzadkich w skali regionu i kraju. Część z nich znalazła się na „Czerwonej liście zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce” (Głowaciński red. 1992) - (skrót PL) i regionalnej „Czerwonej liście kręgowców Górnego Śląska” (Czyłok i in. red. 1996) - (skrót G.Śl.). W czerwonej księdze i na listach zwierzęta podzielono w zależności od stopnia zagrożenia, na 5 kategorii: Ex - wymarłe, E - ginące, V - narażone na wymarcie, R - rzadkie oraz I - o nieznanym zagrożeniu.

Wśród zwierząt bezkręgowych na uwagę zasługują 3 dyrektywowe gatunki motyli modraszek telejus *Phengaris teleius*, nausitous *Phengaris nausitous* i czerwończyk nieparek *Lycanea dispar* (PL-V, G.Śl.-R). Wszystkie związane są z doliną Proсны, prawdopodobnie mogą też występować w dolinie Małgorzatki. Zasadlają siedliska łąk zmiennowilgotnych z krwiściągami lekarskim (modraszki) i szczawiami (czerwończyk). Potwierdzone były podczas Państwowego Monitoringu Środowiska, w ostatnich 5 latach na stanowiskach łąkowych w Bolesławcu. Odnotowano podczas monitoringu pogarszającą się ocenę siedlisk gatunków. W 2021 r. podczas prac terenowych nad opracowaniem ekofizjograficznym nie odnaleziono.

Z bezkręgowców na badanym terenie stwierdzone zostały mniej rzadkie bezkręgowce: biegacze: ogrodowy *Carabus arvensis*, wręgaty *Carabus cancellatus*, złocisty *Carabus nitens* i granulowaty *Carabus granulatus*. Dosyć często w dolinach rzecznych występują chronione trzmiele. W miejscach otwartych, nasłonecznionych spotkać można pazia królowej *Papilio machaon*, jednego z najpiękniejszych i najefektowniej ubarwionych motyli krajowych.

Z gromady mięczaków na tym obszarze występuje chroniony ślimak winniczek *Helix pomatia*. Na terenie opracowania spotykany jest dosyć rzadko w miejscach wilgotnych.

W wodach Proсны i zbiorników wody występuje kilka gatunków ryb. Prócz często spotykanych gatunków, w jednej z nich występuje również ich rzadki i chroniony przedstawiciel – ślíz *Nemacheilus barbatulus* (G.Śl.-R).

Występują również stale w dolinie Proсны liczne gatunki płazów. Spotkać tu można kumaka nizinnego *Bombina bombina*, traszkę zwyczajną *Triturus vulgaris*, żabę trawną *Rana temporaria*, żabę wodną *Rana esculenta*, ropuchę szarą *Bufo bufo*, ropuchę zieloną *Bufo viridis* oraz rzekotkę drzewną *Hyla arborea*. Płazy te odbywają swój rozród w rzekach i zbiornikach wodnych, liczna jest populacja w kanałach młyńskich.

Spośród gromady gadów na badanym terenie występują trzy gatunki jaszczurek: jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*, jaszczurka żyworodna *Lacerta vivipara* oraz padalec zwyczajny *Anguis fragilis* (G.Śl.-R). Spotkać tu można również węże: zaskrońca *Natrix natrix* (G.Śl.-R) i żmiję zygzakowatą *Vipera berus*.

Z wielu gatunków ptaków lęgowych, spotykanych na tym terenie, do najbardziej interesujących zaliczyć kłaskawkę *Saxicola torquata* (G.Śl.-R) i pokłaskwę *Saxicola ruberta* (G.Śl.-R) występujące na łąkach oraz na nieużytkach. W dolinie Proсны występuje również gąsiorek *Lanius collurio* i jarzębatka *Sylvia nisoria* (G.Śl.-R), a także błotniak stawowy *Circaeus uriginosus*.

Na terenie Bolesławca stwierdzono występowanie przedstawicieli 6 rzędów ssaków. Rząd owadożernych reprezentuje chroniony kret *Talpa europaea* i jeż zachodni *Erinaceus*

europaeus, występujące na całym omawianym terenie, ryjówka aksamitna *Sorex araneus*, zamieszkująca wilgotne środowiska zaroślowe oraz rzęsosek rzeczek *Neomys fodiens*, żyjący nad Prosną. Do rzędu drapieżnych zaliczają się takie gatunki jak: lis *Vulpes vulpes* i kuna leśna *Martes martes*. Oba te gatunki są drapieżnikami i wywierają znaczący wpływ na populacje innych grup zwierząt: ptaków i drobnych ssaków. Rząd zającokształtnych reprezentuje tylko jeden gatunek: zając szarak *Lepus capensis*, którego coraz częściej spotyka się w krajobrazie otwartym. Najliczniejszym w gatunki rzędem są gryzonie. W zadrzewieniach spotyka się takie gatunki jak nornica ruda *Clethrionomys glareolus* czy mysz leśna *Apodemus flavicollis*. W suchych środowiskach spotkać można mysz polną *Apodemus agrarius*. W zbiornikach stwierdzono występowanie karczownika *Arvicola terrestris*. Dzik *Sus scrofa* i sarna *Capreolus capreolus* należą do parzystokopytnych. Gatunki te spotyka się na obszarze doliny Proсны. Występują tu również gatunki nietoperzy, z których najczęściej spotykanymi są: gacek brunatny *Plecotus auritus* (G.Śl.-V) i mopek *Barbastella barbastellus*, który posiada najciemniejsze ubarwienie ze wszystkich naszych nietoperzy.

Przegląd podstawowych gatunków zwierząt z terenu opracowania, obejmujący: 5 gatunków ryb, 11 gatunków płazów, 5 gatunków gadów, 40 gatunków ptaków wymienionych w przeglądzie awifauna lęgowa i 42 gatunki pozostałych ptaków oraz 29 gatunków ssaków, został zawarty w opracowaniu ekofizjograficznym.

W opracowaniu tym wskazano, iż, za ostoje fauny na terenie miejscowości Bolesławiec należy uznać:

- kompleks koryta rzeki Proсны, starorzeczy, łąk, zbiorników wodnych, kanałów młyńskich i zadrzewień oraz szuwarów w dolinie Proсны wzdłuż koryta rzeki i kanałów – w większości poza obszarem opracowania,
- kompleks łąk, ziołorośli, szuwarów i zadrzewień przy oczyszczalni ścieków – kontynuujący się na północ od oczyszczalni poza obszarem opracowania,
- kompleks podtorfionych łąk w dolinie Małgorzatkki.

Warunki klimatyczne

Badany obszar charakteryzuje się dosyć łagodnym klimatem należącym do łagodniejszych w Polsce. Jest to związane z położeniem w granicach Południowej Wielkopolski i Dolnego Śląska, którego nizinna część ma bardzo łagodne warunki dzięki silnym wpływom atlantyckim i południowym.

Średnia temperatura roku wynosi tu ok. 8,5°C przy następujących średnich miesięcznych:

- stycznia - 1,5°C
- kwietnia - 8°C
- lipca - 18°C
- października - 9°C

Amplituda średnich temperatur dwóch skrajnych termicznie miesięcy wynosi ok. 19,5°C i jest jedną z najmniejszych w województwie łódzkim.

Łagodność klimatu ma swoje odzwierciedlenie również w termicznych porach roku. Wiosna (okres ze średnią temperaturą 5 - 10°C) rozpoczyna się tu 30.III i trwa do 29.IV. Długie i ciepłe lato (okres z temperaturą średnią dobową powyżej 15°C) rozpoczyna się 2.VI i trwa do ok. 3.IX. Jesień (okres ze średnią temperaturą dobową 10 - 5°C) rozpoczyna się 7.X

i kończy 10.XI. Krótka i stosunkowo ciepła zima rozpoczyna się 19.XII i trwa do 22.II, a na wschodzie do 24.II. Łagodna zima jest największym wyróżnikiem analizowanych sołectw wśród termicznych pór roku.

Usłonecznienie roczne terenu badań wynosi 1500 - 1550 h, co stanowi średnio 4,1-4,2 h/dobę. Na półrocze ciepłe (kwiecień - wrzesień) przypada 2/3 całorocznego usłonecznienia. Udział usłonecznienia faktycznego do astronomicznie możliwego dla badanego obszaru wynosi ok. 33%.

Pod względem opadów atmosferycznych teren opracowania nie należy do najzasobniejszych. Sumy opadów rocznych wynoszą ok. 600 mm, z czego na półrocze ciepłe (kwiecień - wrzesień) przypada ok. 380 mm, zaś chłodne (październik - marzec) reszta.

Średnia długość okresu zalegania pokrywy śnieżnej na badanym obszarze jest stosunkowo niska i wynosi 50 dni. Pojawia się ona po 5.X i zanika do 25.III. Jej grubość jest mała i wynosi ok. 10 cm, maksymalnie 40 cm. Średnia długość okresu bez przymrozków dla badanego obszaru wynosi poniżej 170 dni. Zjawiska lodowe pojawiają się na Prośnie najwcześniej w połowie grudnia, pokrywa lodowa w połowie stycznia i utrzymuje się najdłużej ok. 25 dni. Średnioroczny czas trwania zjawisk lodowych jest przez bardzo dużą zmienność tego czynnika trudny do oszacowania.

Przedstawione wyżej dane pochodzą z wielolecia. W ostatnich latach zjawiska pogodowo-klimatyczne znacznie odbiegają od średniej. Odnotowuje się tendencję do ocieplania i występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych.

Korzystne warunki klimatyczne obszaru badań przejawiają się długością trwania sezonu wegetacyjnego. Należy on do długich w Polsce i trwa ok. 225 dni. Stwarza to bardzo korzystne warunki rozwojowe dla form roślinnych i zwierząt, zwłaszcza tych o długim okresie rozmnażania i rozrodu. Szybsze rozpoczęcie sezonu wegetacyjnego i opóźnienie jego zakończenia sprawiają, że teren w dolinie Proсны jest korzystnym miejscem przystankowym dla migrujących ptaków.

Obszar charakteryzuje się zmiennymi warunkami topoklimatycznymi do zabudowy. Najmniej korzystne są one w lokalnych obniżeniach najniższych tarasów rzecznych Proсны. W następnej kolejności niekorzystne warunki związane są z tarasami dna doliny Małgorzatzki. Nieco korzystniejsze warunki występują na graniczących z dolinami wysoczyznach, w szczególności na stokach o wystawie południowej i zachodniej. Najkorzystniejsze warunki panują w części południowo-wschodniej na wododziałowych wysoczyznach.

Mniej korzystne warunki mikroklimatyczne panujące w dnach dolin związane są m.in. z większą wilgotnością względną powietrza, częstszymi mgłami, występowaniem zastoisk mrozowych. Średnia temperatura dobową może tu być niższa o 1-2 stopni niż na wysoczyznach.

Ochrona prawna zasobów przyrodniczych

Analizowany obszar położony jest poza europejskimi systemami terenów o wysokiej aktywności przyrodniczej wyznaczonymi w ramach sieci Natura 2000.

Na terenie miejscowości Bolesławiec występują następujące formy ochrony przyrody:

- obszar chronionego krajobrazu,
- stanowiska chronionych gatunków zwierząt.

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны powołany został w 1996r. i zajmuje zachodnią część Bolesławca - obejmującą głównie dolinę Proсны, ale również przyległe tereny, w tym zabudowane w południowej części miasta. Obszar funkcjonuje w oparciu o zapisy Uchwały Nr XXX/398/16 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 29 listopada 2016 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2016 r. poz. 5722).

Obszar wyznaczono ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowy ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Obszar ma powierzchnię 14 724 ha i położony jest na terenie następujących gmin: Mokrsko, Skomlin – w powiecie wieluńskim, Bolesławiec, Galewice, Łubnice, Sokolniki, Wieruszów, miasto Wieruszów - w powiecie wieruszowskim. Kluczowym obszarem ochrony jest dolina Proсны, a funkcją korytarz ekologiczny rangi krajowej.

W opracowaniu ekofizjograficznym zawarto wykaz gatunków zwierząt występujących na omawianym obszarze. Pospolite gatunki występują powszechnie na całym obszarze, ale za centra występowania chronionych gatunków zwierząt należy uznać dolinę rzeki Proсны i Małgorzatka.

Zagospodarowanie i sąsiedztwo

Obszar objęty sporządzanym planem miejscowym zajmuje powierzchnię około 400 ha, z czego istniejąca powierzchnia zabudowy – nieco ponad 80 tys. m² (2% powierzchni obszaru).

Obecne zagospodarowanie obszaru stanowią:

- tereny gruntów ornych,
- tereny lasów,
- tereny zieleni: urządzonej, nieurządzonej, przydrożnej, przydomowej, cmentarnej,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej,
- tereny wód
- tereny zabudowy zagrodowej,
- cmentarz przykościelny,
- tereny usługowe: supermarket, sklep spożywczy, sklep odzieżowy,
- obiekty kultu religijnego, użyteczności publicznej i usługowe: kościół parafialny p.w. Św. Trójcy, plebania, urząd gminy, gminny ośrodek kultury, gminna biblioteka publiczna, stacja paliw, hotel, przychodnia, bank, poczta, szkoła podstawowa, boiska,
- tereny infrastruktury technicznej, punkt selektywnego zbierania odpadów.

Na obszarze opracowania zdecydowanie dominują tereny gruntów ornych, które stanowią 67,7% powierzchni. Rozciągają się one głównie we wschodniej części obszaru opracowania i miejscowo na północnym-zachodzie. Praktycznie nie występują tereny leśne, stanowiąc zaledwie 0,08% powierzchni. Pozostałe obszary zieleni wysokiej, łąk, traworośli

i pastwisk, wód oraz zieleni cmentarnej występują głównie po zachodniej stronie, szczególnie na północnym zachodzie. Łącznie wspomniane obszary stanowią 80,66% powierzchni obszaru opracowania.

Tereny zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej występują wzdłuż traktów komunikacyjnych i stanowią 12,26% powierzchni obszaru opracowania. Zabudowa mieszkaniowa skupia się głównie wokół historycznego centrum i stanowi 4,35% powierzchni obszaru opracowania (w tym 0,11% z usługami w parterze). Zabudowa zagrodowa dominuje wzdłuż dróg wylotowych w kierunku Wieruszowa oraz Wielunia i stanowi 7,91% powierzchni.

Tereny usługowe stanowią 1,47% powierzchni obszaru opracowania i zlokalizowane są w centrum wzdłuż rynku oraz ulic: Kościelna, Krakowska, Wieluńska, Kościuszki, Zamkowa, Szkolna, Bolesława Pobożnego i Wieruszowska. Na terenie gminy funkcjonują placówki oświatowe (szkoła podstawowa, przedszkole), Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, apteka, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Urzędy i instytucje obsługujące mieszkańców skupiają się w miejscowości gminnej. W Bolesławcu swą siedzibę mają: Urząd Gminy, Urząd Pocztowy i Bank Spółdzielczy. Znajduje się tam ośrodek sportowy z zespołem boisk oraz zapleczem socjalnym. Ponadto przy szkołach funkcjonują wielofunkcyjne boiska. W miejscowości gminnej, przy zespole szkół, znajduje się zespół boisk wielofunkcyjnych Orlik.

W obszarze opracowania występuje niewiele obszarów produkcyjnych, zlokalizowane są one na południu opracowania i stanowią 0,73% powierzchni. Tereny przeznaczone pod infrastrukturę techniczną: wodociągową znajdują się przy ul. Szkolnej, zaopatrzenia w energię znajdują się przy ul. Bolesława Pobożnego, oczyszczania ścieków znajdują się na północy obszaru. Wraz z infrastrukturą drogową i terenami przestrzeni publicznych ww. funkcje stanowią 4,88% powierzchni (w tym 0,52% infrastruktura techniczna).

Na terenie gminy nie ma linii przesyłowych gazu, ani zorganizowanego systemu zaopatrzenia w ciepło.

Zasadniczymi elementami układu komunikacyjnego są ulice: Zielona, Młyńska, Krakowska, Wieluńska, Wieruszowska, Polna, Kościuszki, Rynek, a ulicami uzupełniającymi: Ciemna, 11 Listopada, Popiełuszki, Kościelna, Chopina, Kilińskiego, Sportowa, Zamkowa, Kowalska, Prosta, Ogrodowa, Sadowa, Szkolna, Wiosny Ludów, 3 Maja, Wincentego Witosa, Kazimierza Wielkiego, Powstańców Śląskich, Bolesława Pobożnego.

Zachodnia część omawianego obszaru znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны, który rozciąga się na północ i na południe od obszaru, obejmując tereny w dolinie tej rzeki.

Sąsiedztwem obszaru są tereny wiejskie, w niewielkim stopniu zurbanizowane.

Wartości kulturowe

Na omawianym obszarze znajdują się obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków:

- ul. Zielona 36, kordon straży granicznej, obecnie dom, 2 poł. XIX w.,
- ul. 11 Listopada 7, komora celna, obecnie dom, 4 ćw. XIX w.,
- ul. Rynek 2/3, dom, XIX w.,
- ul. Kościelna 4, dzwonnica kościoła parafialnego p.w. św. Trójcy, odbudowana w 1948 r.,

- ul. Młyńska 11, brama w zespole dawnego młyna, XVIII w.,
- historyczny zespół budowlany otoczenia kościoła p.w. św. Trójcy, ul. Kościelna 4, cmentarz przykościelny w granicach ogrodzenia z bramą i ogrodzeniem XV w. (brama i ogrodzenie początek XX w.),
- historyczny zespół budowlany cmentarza parafialnego, ul. Wieluńska 31, nowy cmentarz parafialny przy ul. Wieluńskiej w Bolesławcu, XIX w.,
- historyczny układ urbanistyczny Bolesławca, historyczny układ urbanistyczny dawnego miasta lokacyjnego w Bolesławcu obejmujący obszar dawnego, średniowiecznego miasta wraz z dawnym, nieistniejącym kościołem św. Krzyża, późniejszym klasztorem norbertanek, XIV w.

oraz zabytek wpisany do gminnej ewidencji zabytków:

- ul. Zielona 6, plebania kościoła parafialnego p.w. św. Trójcy.
- Ponadto na obszarze znajdują się historyczne obiekty budowlane stanowiące inne zabytki, które są chronione ustaleniami omawianego planu miejscowego:
- ul. Rynek 6/7, dom murowany, pocz. XX w.,
  - ul. Kościelna 1, dawna apteka ze szpitalem aptecznym, obecnie dom murowany, pocz. XX w.,
  - ul. Kościelna 3, dom murowany (kamienica), pocz. XX w.,
  - historyczny zespół budowlany dawnej organistówki, ul. Kościelna 6, Zespół zabudowań parafialnych przy kościele p.w. św. Trójcy: dawna organistówka oraz budynek gospodarczy XIX – XX w.

Na obszarze opracowania znajduje się siedem stanowisk archeologicznych, w tym trzy o niepotwierdzonej lokalizacji. Stanowią one świadectwo wielowiekowego osadnictwa i obecności osiedli ludzkich na przestrzeni wieków. Należą do nich: cmentarzysko kultury przedłużyckiej, cmentarzysko kultury przeworskiej, ślady osadnictwa kultury polskiej (średniowiecze) i kultury unietyckiej oraz osady kultury polskiej, kultury przeworskiej i kultury łużyckiej.

Powiązania ekologiczne

Większość omawianego obszaru stanowią tereny otwarte – rolne i doliny rzek. Również w jego sąsiedztwie przeważają tereny otwarte, dlatego obszar posiada powiązania ekologiczne ze wszystkimi terenami go otaczającymi.

Głównymi powiązaniem ekologicznymi są wyznaczone w krajowym i regionalnym systemie ochrony przyrody korytarze ekologiczne:

- krajowy korytarz ekologiczny dużych ssaków wg koncepcji PAN z 2012 r., obejmujący dolinę rzeki Proсны,
- lokalny korytarz ekologiczny, obejmujący dolinę rzeki Małgorzatki, która jest ważną osią ekologicznego systemu przestrzennego gminy, łączącą kompleksy o dużych walorach przyrodniczych doliny Proсны z kompleksami lasów na północ od Żdzar.

Przyrodnicze przeciwwskazania dla możliwości zagospodarowania obszaru

Możliwości zagospodarowania obszaru ograniczone są na terenie „Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны”, gdzie obowiązują ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych, nieleśnych i wodnych oraz zakazy wprowadzone w uchwale w sprawie wyznaczenia tego Obszaru, oraz w granicach korytarzy ekologicznych: krajowego korytarza ekologicznego doliny Proсны i lokalnego korytarza ekologicznego doliny Małgorzatki.

Powierzchniowe utwory geologiczne obszaru opracowania w obrębie wysoczyzny należą do gruntów nośnych (piaski i żwiry) lub średnio nośnych (gliny piaszczysto-pylaste). Najmniej korzystne warunki występują w dolinie Proсны oraz Małgorzatki, gdzie znaczny areal zajmują grunty organiczne i organiczno-mineralne (tereny z tymi gruntami nie są jednak planowane do zabudowy).

Pod obszarem opracowania zlokalizowany jest GZWP 311 Zbiornik rzeki Proсны; ze względu na słabą izolację i płytkie zaleganie wód niezbędne jest wprowadzenie ograniczeń przeciwdziałających zanieczyszczeniom wód i gruntów rolnych.

Lokalne uwarunkowania hydrogeologiczne, z wyłączeniem den dolin rzecznych, nie stanowią przeszkody dla zabudowy, jednak na piaskach i żwirach lodowcowych w części między doliną Proсны i kulminacją wysoczyzny sprzyjają zanieczyszczeniu wód I-ego poziomu.

Dolina Proсны ze względu na występowanie stosunkowo płytkiego poziomu wód gruntowych, zagrożenie powodzią i spełniane funkcje ekologiczne powinna być wyłączona z zabudowy.

Poza krawędziami doliny Proсны na terenie opracowania nie występują przeciwwskazania ze względu na rzeźbę terenu w stosunku do możliwości zabudowy. Spadki nie przekraczają 5%.

Na obszarach występowania wielkoprzestrzennych gruntów ornych w części centralnej i wschodniej występuje erozja wietrzna. Na takich obszarach powinny być zakładane przeciwoerozyjne pasy zadrzewień.

W dolinie Proсны zostały wyznaczone obszary zagrożenia powodziowego Q1 i Q10. Powinny być one wolne od zabudowy, podobnie jak pozostała część dna doliny.

Obszar opracowania charakteryzuje się zmiennymi warunkami topoklimatycznymi do zabudowy. Najmniej korzystne warunki panują w najniższych częściach dolin Proсны i Małgorzatki, korzystniejsze na przydolinnych równinach i wysoczyznach, najkorzystniejsze na wysoczyznach w obszarach wododziałowych koło Kolonii Dużej.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego planu

Realizacja ustaleń omawianego projektu planu ma prowadzić - w odniesieniu do przyrodniczych elementów - jeśli nie do poprawy, to przynajmniej do nie pogorszenia ich stanu, a w odniesieniu do walorów kulturowych – do poprawienia ich stanu. Służyć temu mają ustalenia projektu planu, w szczególności ustalenia określające zasady ochrony i użytkowania obiektów zabytkowych, zasady obsługi obszaru w zakresie infrastruktury technicznej oraz ustalenie wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej.

W przypadku braku realizacji postanowień projektowanego planu – z powodu jego nieuchwalenia – stan środowiska nie ulegnie znaczącym zmianom, a w szczególności nie pogorszy się, ponieważ obowiązywać będzie nadal obecny plan zagospodarowania przestrzennego.

Ustalenia projektu planu w zakresie ochrony środowiska oraz w zakresie obsługi obszaru przez infrastrukturę techniczną, tak jak ustalenia planu obowiązującego, zapewniają utrzymanie stanu środowiska na co najmniej dotychczasowym poziomie.

5. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Gmina Bolesławiec jest położona poza centrami lokalizacji stałych punktów regionalnego monitoringu środowiska, dlatego też brak jest szczegółowych danych o stanie środowiska na jej obszarze. Nie są prowadzone stałe badania rzeki Małgorzatka, stanu wód podziemnych, atmosfery i innych elementów środowiska przyrodniczego.

Na podstawie dostępnych opracowań, w szczególności WIOŚ Łódź, ocenia się, że stan poszczególnych zagrożeń dla środowiska przyrodniczego jest następujący:

- jakość powietrza atmosferycznego – nie odnotowuje się przekroczeń norm zanieczyszczeń stałych i gazowych, ale nie prowadzono w tym zakresie szczegółowych badań,

- zagrożenie odorowe – zagrożenie to nie jest obecnie normowane w polskim prawie, niemniej lokalnie występuje na niewielką skalę w gospodarstwach rolnych, a także w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków,

- zagrożenie ze strony hałasu – nie odnotowuje się przekroczeń norm hałasu przemysłowego i komunikacyjnego, ale nie prowadzono w tym zakresie szczegółowych badań; ocenia się, że zagrożenie to nie powinno występować ze względu na lokalny charakter dróg,

- promieniowanie elektromagnetyczne – identyfikuje się zagrożenie w strefie oddziaływania stacji bazowej telefonii komórkowej nie zagrażające przekroczeniem norm,

- zagrożenia dla wód powierzchniowych – przedstawiono w rozdziale o wodach powierzchniowych, generalnie notuje się umiarkowany stan ekologiczny Prosny, ale generalna ocena jest zła.

- zagrożenia dla wód podziemnych – wody ujmowane w ujęciu w Bolesławcu z GZWP 311 nie są zagrożone jakościowo i ilościowo,

- zagrożenia gleb – najważniejsze z nich to erozja wietrzna i wywiewanie frakcji pylastych na wysoczyźnie,

- zagrożenie ze strony gospodarki ściekowej – obszar w większości jest wyposażony w kanalizację sanitarną z oczyszczalnią ścieków w Bolesławcu; występują nieliczne szamba wybieralne i przydomowe oczyszczalnie,

- zagrożenie ze strony odpadów – gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy jest zorganizowana i polega na ich zbieraniu przez firmy i zagospodarowywaniu zgodnie z prawem. Gospodarka odpadami produkcyjnymi jest regulowana stosowanymi pozwoleniami. Na tym obszarze nie występuje problem nielegalnych, dzikich składowisk odpadów.

Jak wskazano w opracowaniu ekofizjograficznym, największe potencjalne zagrożenia środowiska przyrodniczego na terenie opracowania związane są ze zjawiskami:

- intensyfikacji rolnictwa poprzez: stosowanie nawozów sztucznych i pestycydów, zaorywanie miedzi i nieużytków, nie dopuszczanie do powstawania zadrzewień i zakrzaczeń

śródpolnych pełniących funkcję przeciwozyjną, przenawożenie łąk i pastwisk oraz melioracje;

- zanieczyszczenia wody wskutek niewłaściwe zabezpieczenie gnojowników, przym kompostowych i kiszonkowych oraz zapasów wapna i intensywnej gospodarki rolnej – spływ do wód powierzchniowych środków ochrony roślin i nawozów,

- zanieczyszczenia atmosfery poprzez tzw. niską emisję zanieczyszczeń powietrza z gospodarstw indywidualnych - brak zcentralizowanego systemu grzewczego.

Projekt planu zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem:

- a) zabudowy mieszkaniowej oraz zabudowy usługowej wraz z towarzyszącą im infrastrukturą,
- b) ośrodków wypoczynkowych i hoteli wraz z towarzyszącą im infrastrukturą,
- c) zabudowy przemysłowej lub magazynowej wraz z towarzyszącą im infrastrukturą,
- d) garaży i parkingów samochodowych oraz zespołów parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą,
- e) instalacji do podziemnego magazynowania paliw,
- f) instalacji do dystrybucji paliw,
- g) instalacji do oczyszczania ścieków,
- h) infrastruktury technicznej oraz dróg
- i) zalesień,
- j) gospodarowania wodą w rolnictwie,
- k) chowu lub hodowli zwierząt,

który to zakaz obowiązuje bez wyjątków dla Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны.

Na obszarze objętym ustaleniami planu – z wyłączeniem OChK Dolina Proсны - mogą być, zatem, realizowane: drogi i obiekty infrastruktury technicznej - w zależności od parametrów zaliczane do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, oraz pozostałe przedsięwzięcia zaliczone do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko

Projekt ustala również zakaz lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 50 kW, z wyłączeniem instalacji w terenach PU, dla których dopuszczono urządzenia OZE o mocy do 100 kW.

Na całym obszarze objętym projektem planu nie jest możliwa lokalizacja obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW (ze względu na brak takich terenów na obszarze objętym planem, wskazanych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy), a także usług uciążliwych.

Dla terenów rolniczych (1R – 11R) oraz terenów zabudowy zagrodowej (1RM – 12RM) ustalono zakaz realizacji budynków inwentarskich o obsadzie równej i większej niż 60 DJP, a w zakresie ochrony środowiska przed uciążliwościami odorowymi, generowaniem hałasu oraz źródłem azotu wynikającym z hodowli zwierząt - nakaz zastosowania w budynkach przeznaczonych do chowu i hodowli zwierząt systemu oczyszczania powietrza z przestrzeni inwentarskiej, mającego na celu redukcję uciążliwości odorowych oraz emisji pyłów;

W projekcie ustalono nakaz wyposażania terenów w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej z wykorzystaniem istniejących systemów, ich rozbudową i budową nowych systemów, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Pełne określenie zasięgu obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem poszczególnych inwestycji nie jest możliwe na etapie sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego. Nie precyzuje on bowiem szczegółowych zasad ich realizacji. Oddziaływania te zostaną określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji danej inwestycji oraz w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Dla potrzeb dalszych analiz przyjęto, iż koncentracja negatywnych znaczących oddziaływań inwestycji zamknie się w wyznaczonych planem liniach rozgraniczających, z zastrzeżeniem, iż w przypadku modernizacji ulic, oddziaływania takie jak hałas czy koncentracja zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw będą odczuwalne także na terenach przylegających do drogi w pasie o szerokości kilku do kilkunastu metrów.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu na omawianym obszarze dopuszczone zostało wykorzystanie odnawialnych źródeł energii wyłącznie w formie mikroinstalacji (tj. zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu odnawialnych źródeł energii - o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 50 kW), a w terenach PU o mocy do 100 kW. Na objętym opracowaniem projektu planu obszarze, biorąc pod uwagę jego obecne oraz przewidziane w planie zagospodarowanie, możliwa jest jedynie realizacja inwestycji polegających na wykorzystaniu promieniowania słonecznego lub energii wód geotermalnych. Zgodnie z obecnymi standardami i stanem aktualnej wiedzy - instalacje takie nie powodują szkodliwego oddziaływania na środowisko, a wręcz przyczyniają się do poprawy stanu środowiska, wpływając na ograniczenie emisji zanieczyszczeń.

6. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektu planu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Przedmiotowy obszar znajduje się poza europejskimi systemami o wysokiej aktywności przyrodniczej, wyznaczonymi w ramach sieci Natura 2000. W granicach obszaru objętego opracowaniem planu miejscowego znajduje się jedna z prawnych form ochrony przyrody, o których mowa w *ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* – Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны.

Projekt planu nie zawiera ustaleń, których realizacja miałaby – w rozumieniu przepisów odrębnych – wpływ na stan środowiska na Obszarze Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны, jak również na innych obszarach podlegających ochronie.

Obecnie zasadnicze problemy w zakresie środowiska przyrodniczego przedmiotowego obszaru dotyczą:

- kumulacji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego – no obszarze objętym projektem planu nie jest prowadzony monitoring jakości powietrza. Według map przygotowanych przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy, wykonanych w oparciu o modelowanie matematyczne oraz metodę obiektywnego szacowania, stężenia poszczególnych zanieczyszczeń na obszarze opracowania w 2021 r. – pod kątem ochrony zdrowia - kształtowały się na poziomie:

- NO₂: średnioroczne stężenie: poniżej 20,5 µg /m³ (poziom dopuszczalny - 40 µg/m³);
- SO₂: 25. maksymalne stężenie 1-godzinne: poniżej 150,4 µg/m³ (poziom dopuszczalny: 350 µg/m³);
- pył zawieszony PM10: średnioroczne stężenie: 20,5 – 24,4 µg/m³ (poziom dopuszczalny - 40 µg /m³);
- pył zawieszony PM2,5: średnioroczne stężenie: 12,5 – 15,4 µg/m³ (poziom dopuszczalny - 25 µg /m³);
- benzo(a)piren w pyłe zwieszonym PM10: średnioroczne stężenie: 0,76 – 1,00 ng/m³ w części północno-zachodniej, 1,01 – 1,25 ng/m³ w części wschodniej i 1,26 – 1,49 ng/m³ w części południowo-zachodniej obszaru (poziom docelowy - 1 ng/m³),

przy czym najniższe wartości występują latem, najwyższe zimą (w sezonie grzewczym); większość obszaru objętego opracowaniem znajduje się w obszarze nieznacznych przekroczeń średniorocznej wartości poziomu docelowego stężenia benzo(α)pirenu,

Dla kryterium ochrony roślin poziom zanieczyszczeń w 2021 r. kształtowała się na poziomie:

- NO_x: średnioroczne stężenie: poniżej 10,5 – 15,4 µg /m³;
- SO₂: średnioroczne stężenie: poniżej 10,4 µg/m³;
- O₃: stężenie 5letnie: 14000,5 – 16000,4 µg/m³ .

W ocenie stanu powietrza obszar należy do strefy łódzkiej i według kryteriów dla ochrony zdrowia jest zagrożony ze względu na występowanie pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5, benzo(a)pirenu i ozonu. Dopuszczona w ustaleniach projektu planu lokalizacja odnawialnych źródeł energii, poprzez ograniczenie korzystania z paliw kopalnych, będzie mieć pozytywny wpływ na stan powietrza. Dla mikroinstalacji, dozwolonych na całym obszarze za wyjątkiem zabytków oraz frontowych połaci dachów w obszarze zabytkowego układu urbanistycznego, oraz urządzeń OZE o mocy do 100 kW, dopuszczonych w terenach PU, nie zachodzi potrzeba ustalenia stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania na środowisko;

- zanieczyszczeń gleby – brak danych dotyczących zanieczyszczenia gleb, umożliwiających ocenę stopnia ich zanieczyszczenia, tym niemniej należy założyć, iż na terenach zurbanizowanych w obszarze opracowania występują gleby zdegradowane, ubogie w składniki pokarmowe i w znacznym stopniu zanieczyszczone – szczególnie w pasach terenów wzdłuż ulic, gdzie dochodzi do koncentracji zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego: zwłaszcza ołowiu, a także cynku i miedzi; źródłem zanieczyszczeń są także środki chemiczne, stosowane do zimowego utrzymania dróg. Na terenach rolnych źródłem zanieczyszczeń gleb są stosowane środki chemiczne: nawozy i środki ochrony roślin. Na omawianym obszarze nie stwierdzono historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi (nie ma obszarów wpisanych do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi)²;

- zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych – obszar jest w większości skanalizowany, co minimalizuje zagrożenie zanieczyszczenia ściekami komunalnymi wód powierzchniowych i gruntowych; zagrożeniem dla wód, tak jak dla gleby, jest natomiast stosowanie środków chemicznych w produkcji roślinnej, a także powstawanie odpadów przy

² źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

hodowli zwierząt; stan ogólny obejmujących obszar JCWP „Prosna od Wyderki do Dopływu spod Wójcina” i JCWP „Prosna od Dopływu spod Wójcina do Strugi Brzeźnicy” – silnie zmienionych części wód – został oceniony jako zły;

- uciaźliwości akustycznej - dla Bolesławca nie została sporządzona mapa akustyczna, więc nie ma danych o poziomach hałasu. Na tym obszarze nie ma źródeł hałasu przemysłowego i kolejowego; głównym źródłem hałasu występującego na terenie opracowania jest ruch drogowy. Na obszarze są ulice klasy zbiorczej, lokalnej i dojazdowej, a projektowana jest droga zbiorcza – powiązana z obwodnicą Bolesławca, a także drogi lokalne, dojazdowe oraz ciągi piesze i drogi rowerowe. Okresowo (sezonowo) występuje też hałas związany z pracą pojazdów i maszyn rolniczych. Na omawianym obszarze występują tereny chronione akustycznie, to znaczy takie, dla których przepisy z zakresu prawa ochrony środowiska ustalają dopuszczalny poziom hałasu;

- uciaźliwości odorowych – zagrożenia odorowe nie zostały dotychczas prawnie unormowane, ale problem ten może dotyczyć sąsiedztwa gospodarstw rolnych i oczyszczalni ścieków;

- pogarszającego się stanu obiektów zabytkowych – obiekty (budynki lub zespoły budowlane) wpisane do rejestru zabytków (kościół w zespole kościoła parafialnego p.w. św. Trójcy), do gminnej ewidencji zabytków oraz inne (chronione planem miejscowym) znajdujące się na omawianym obszarze, są użytkowane. W przypadku braku realizacji ustaleń planu może ulec pogorszeniu ich stan techniczny (zarówno elewacji, jak i całej konstrukcji), lub zostaną dokonane przekształcenia, co doprowadzi do degradacji, a nawet utraty wartości historycznej i krajobrazowej – tak poszczególnych obiektów, jak i terenów, na których się znajdują;

- promieniowania elektromagnetycznego - głównymi emitarami (sztucznymi źródłami) tego rodzaju promieniowania są urządzenia łączności osobistej (stacje bazowe GSM/UMTS i LTE/CDMA), urządzenia radiokomunikacyjne (stacje radiowe i telewizyjne), urządzenia transmisji danych i sygnałów, linie wysokiego napięcia oraz urządzenia radiolokacyjne i radiodostępowe. Na obszarze opracowania zlokalizowana jest stacja bazowa telefonii komórkowej, ale brak danych o natężeniu pola elektromagnetycznego w jej otoczeniu³. Pomiary w ramach monitoringu badawczego przeprowadzone dnia 28.07.2021 r. w punkcie E_2021_GW_3 (ul. T. Kościuszki przy Sportowej) wykazały <0,8 V/m⁴. Przez obszar przechodzą linie napowietrzne i kablowe średniego napięcia SN 15kV oraz linie kablowe niskiego napięcia nn 0,4kV, a dopuszczona jest budowa nowej infrastruktury sieciowej wysokiego napięcia WN110kV, średniego napięcia SN 15kV i niskiego napięcia nn 0,4kV oraz przebudowa istniejącej infrastruktury sieciowej - wyłącznie jako linii kablowych podziemnych. Natężenie pól elektrycznego i magnetycznego, które powstają w sąsiedztwie instalacji odnawialnych źródeł energii, są - jak wynika z dotychczasowych badań - pomijalnie małe i nie mają wpływu na tereny sąsiednie i komfort życia ludzi oraz pracę urządzeń (w projekcie nie zostały ustalone granice stref ochronnych związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania na środowisko dla takich instalacji);

³ źródło: <https://si2pem.gov.pl/>

⁴ źródło: <https://si2pem.gov.pl/>

- zmniejszającej się bioróżnorodności - na obszarze objętym opracowaniem dominują tereny otwarte - biologicznie czynne, jednak są to głównie tereny rolne o zdegradowanych ekosystemach, niemal zupełnie pozbawione zadrzewień śródpolnych; znajduje się tam tylko jeden niewielki las – monokultura około 50-letniej sosny; ekosystemy naturalne i półnaturalne występują tylko w obniżeniach dolinnych rzeki Proсны i Małgorzatzki;

- zmian klimatu lokalnego – na klimat lokalny składają się mikroklimaty obszarów o niedużej powierzchni, które różnią się wartościami składników pogodowych od terenów sąsiadujących. Podstawowe czynniki kształtujące mikroklimat to: temperatura powietrza, wilgotność, ruch powietrza, promieniowanie ciepłe, ciśnienie atmosferyczne. Warunki lokalnego klimatu mogą się zmieniać pod wpływem działalności człowieka, np. budowy ciągów komunikacyjnych czy zabudowy, powodującej zmianę ruchu powietrza oraz jego przyspieszenie, jak również zmianę odbicia promieni słonecznych, z uwagi na zwiększenie terenów o utwardzonej powierzchni. Omawiany obszar nie został intensywnie zurbanizowany, w związku z czym opisane zjawiska zachodzą tylko w niewielkim stopniu, a za zmiany klimatu odpowiadają głównie czynniki zewnętrzne - procesy globalne.

Przyjęte w projekcie planu ustalenia dla całego obszaru, jak i dla poszczególnych terenów, mają na celu ograniczanie wymienionych wyżej niekorzystnych zjawisk. Nie mają jednak wpływu na źródła zanieczyszczeń i uciążliwości usytuowane poza granicami obszaru. Zasadnicze ustalenia planu zmierzają w kierunku, jeśli nie poprawy stanu środowiska jako całości, to co najmniej utrzymania stanu obecnego.

Dzięki wyposażeniu terenu w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej nie istnieje zagrożenie zanieczyszczania gleb, wód i powietrza.

W projekcie planu wskazano obszary, tereny i obiekty podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych: kompleksy gleb organicznych chronionych, Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны (dla którego obowiązują ustalenia określone Uchwałą Nr XXX/398/16 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 29.11.2016 r.), wody koryta rzeki Proсны (stanowiące siedlisko chronionych gatunków ryb), obszar Chronionego Siedliska Przyrodniczego 6510, obszary szczególnego zagrożenia powodzią (o prawdopodobieństwie 1% i 10%), teren ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej.

W ramach zasad ochrony środowiska sformułowano ustalenia w zakresie ochrony i kształtowania zieleni: nakaz utrzymania zieleni wysokiej w granicach wskazanego na rysunku planu istniejącego drzewostanu do zachowania (z zachowaniem przepisów odrębnych z zakresu ochrony przyrody), nakaz utrzymania układu kompozycyjnego szpalerów drzew istniejących wskazanych na rysunku planu wzdłuż dróg publicznych (z dopuszczeniem uzupełnienia oraz wymiany drzew chorych i zamierających na nowe, tego samego gatunku), nakaz realizacji nasadzeń drzew, wzdłuż terenów dróg publicznych (we wskazanych na rysunku planu szpalerach drzew planowanych, jednogatunkowych w obrębie każdego ze szpalerów).

Ustalone w projekcie zasady ochrony i kształtowania krajobrazu to m.in. objęcie ochroną krajobrazu naturalno-kulturowego (którego granice są tożsame z granicami strefy KK – konserwatorskiej ochrony krajobrazu kulturowego), szpalerów drzew istniejących, sytuowanych wzdłuż dróg, a także wskazanie kapliczek i krzyży przydrożnych. Określono także zasady ochrony i kształtowania krajobrazu kulturowego.

W projekcie ustalono zasady ochrony przyrody: objęcie ochroną korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym dla migracji dużych ssaków - Krajowego Korytarza

Ekologicznego Dolina Proсны i obszaru Lokalnego Korytarza Ekologicznego Dolina Małgorzatki oraz obszarów ostoi fauny z koncentracjami gatunków chronionych, dla których określono zasady ochrony.

Jako uzupełnienie istniejącego układu komunikacyjnego przewidziano drogę publiczną – ulicę 3KDZ (układ dróg powiązanych z obwodnicą Bolesławca), której realizacja pozwoli wyeliminować ruch tranzytowy przez centrum miasta, a tym samym wpłynie na poprawę bezpieczeństwa oraz zmniejszenie zanieczyszczeń i hałasu na terenach zabudowanych. Projektowane są też nowe drogi lokalne, drogi dojazdowe oraz ciągi piesze i drogi rowerowe.

Projekt planu nie zawiera ustaleń, których realizacja miałaby negatywny wpływ - w rozumieniu przepisów odrębnych - na stan środowiska na terenach położonych poza granicami obszaru objętego opracowaniem, w tym podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Określenie szczegółowego zakresu ingerencji w środowisko przy realizacji inwestycji, które mogą być realizowane zgodnie z ustaleniami planu miejscowego, będzie możliwe dopiero na etapie prac projektowych i uzyskiwania stosownych decyzji. Należy wobec tego brać pod uwagę również możliwość występowania gatunków chronionych zwierząt, grzybów lub roślin na terenie objętym inwestycją - kolidującego z zamierzeniami inwestycyjnymi. Wówczas konieczne będzie uzyskanie od właściwego organu ochrony przyrody, na podstawie przepisów odrębnych, zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do dziko występujących gatunków.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego planu, oraz sposoby, w jakich zostały one uwzględnione podczas opracowywania projektu planu

Spośród projektów i programów określających pożądane kierunki kształtowania polityki prośrodowiskowej ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, za jedno z najistotniejszych - z punktu widzenia projektowanego planu - należy uznać:

- 1) *Strategię zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej* (Strategia z Göteborga). Wśród określonych w *Strategii* siedmiu kluczowych wyzwań w sferze polityki gospodarczej, ekologicznej i społecznej znalazły się m.in.:
  - a) ograniczanie zmian klimatu oraz promowanie czystszej energii,
  - b) zapewnienie, by systemy transportowe odpowiadały wymogom ochrony środowiska oraz spełniały gospodarcze i społeczne potrzeby społeczeństwa,
  - c) promowanie wysokiej jakości zdrowia publicznego,
  - d) aktywne promowanie zrównoważonego rozwoju;
- 2) *Politykę Ekologiczną Państwa 2030 – strategię rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030)*. Jest to jedna z podstaw prowadzenia polityki ochrony środowiska w Polsce oraz jedna z dziewięciu strategii⁵, stanowiących fundament zarządzania rozwojem kraju. W dokumencie tym wskazano m.in., że:

---

⁵ Do zintegrowanych strategii, oprócz *Polityki ekologicznej państwa 2030*, należą: *Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030*, *Polityka energetyczna Polski 2040*, *Strategia zrównoważonego rozwoju transportu do 2030 roku*, *Strategia produktywności*, *Krajowa strategia rozwoju regionalnego*, *Strategia „Sprawne państwo”*, *Strategia rozwoju kapitału społecznego*, *Strategia rozwoju kapitału ludzkiego*.

„Budowa innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju jest wymogiem nowoczesnej polityki państwa. Zrównoważony rozwój oznacza stabilny wzrost gospodarczy powiązany z racjonalną gospodarką zasobami środowiskowymi i respektowaniem praw człowieka. To właśnie człowiek jest nadrzędną wartością w Polityce ekologicznej państwa 2030 poprzez koncentrację tematyczną na jakości życia, zdrowiu i dobrobycie Polaków, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony środowiska, zachowaniu różnorodności biologicznej i innych form materii żywej oraz nieżywej.

Rolą polityki ekologicznej jest więc zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Powinno to znaleźć odzwierciedlenie w odpowiednich strukturach zarządzania państwem na szczeblu krajowym, wojewódzkim i lokalnym oraz takim podziale kompetencji i zadań, który pozwoli na to, aby cele na każdym szczeblu były wyznaczane w oparciu o rozpoznanie potrzeb, zaś środki do ich osiągnięcia były dobierane z uwzględnieniem kryteriów efektywności ekologicznej i ekonomicznej. Kluczowa dla osiągnięcia celów polityki ekologicznej jest dodatkowo dbałość o kulturę współżycia ze środowiskiem na szczeblu samorządowym, zwłaszcza poprzez racjonalne planowanie zagospodarowania przestrzennego, które pomaga chronić ludność przed zanieczyszczeniami powietrza i hałasem, suszami i powodzią oraz stratami przez nie powodowanymi, jak również przyrodę przed nadmierną presją.”

3) *Strategię Rozwoju Kraju 2020 (średniookresową strategię rozwoju kraju), w której stwierdzono, m.in.:*

„Rosnąca presja demograficzna i rozwój gospodarczy wywierają wpływ na globalny ekosystem na niespotykaną dotąd skalę. Problem zachowania zdrowego, zdolnego do odtwarzania swoich zasobów i różnorodności środowiska urósł do rangi kluczowego wyzwania politycznego, gospodarczego i społecznego, stając się domeną coraz większego zainteresowania władz państwowych, regionalnych i lokalnych. Podstawowe kwestie wynikające z cywilizacyjnej presji na środowisko dotyczą gospodarowania wodami (ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody oraz zapewnienie dostępu do czystej wody) oraz odpadami (zachowanie hierarchii postępowania z odpadami, stosowanie najlepszych dostępnych technik i technologii oraz analizy cyklu życia produktów), zachowania różnorodności biologicznej (ochrona przyrody i krajobrazu), a także ochrony powietrza. Szczęólnego znaczenia nabiera kwestia właściwego zabezpieczenia i reagowania na efekty zmian klimatycznych, zwłaszcza nadmiernego ogrzewania się atmosfery ziemi, czyli tzw. efektu cieplarnianego oraz wynikające z tych zmian powódzie, susze i niekorzystne zjawiska pogodowe o dużej intensywności. Uwzględnione również będą zmiany zachodzące w stanie ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej.”

W dokumencie tym, w ramach obszaru strategicznego „Konkurencyjna gospodarka” i wskazanego celu: „Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko” (Cel II.6) zostały określone priorytetowe kierunki interwencji publicznej:

- Racjonalne gospodarowanie zasobami,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii,
- Poprawa stanu środowiska,
- Adaptacja do zmian klimatu.

Z uwagi na potrzeby ochrony zasobów i jakości wód powierzchniowych i podziemnych należy również wymienić dokumenty ogólnokrajowe: *Strategię Gospodarki Wodnej z 2005 r.*

oraz *Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030* (z uwzględnieniem etapu 2016) z 2010 r. (do tej pory nie zatwierdzony).

W *Strategii Gospodarki Wodnej* zostały określone następujące cele kierunkowe gospodarki wodnej:

Cel I: Zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych ludności i gospodarki przy poszanowaniu zasad zrównoważonego użytkowania wód,

Cel II: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych,

Cel III: Podniesienie skuteczności ochrony przed powodzią i skutkami suszy.

W *Strategii...* wskazano na potrzebę sporządzania planów gospodarowania wodą: „Istotną rolę w realizacji trzech podstawowych celów strategicznych odgrywać będą plany gospodarowania wodą w obszarze dorzecza Odry i obszarze dorzecza Wisły (...). Opracowanie i wdrożenie zintegrowanych programów gospodarowania wodami uwzględniających, obok poprawy jakości wód, racjonalne kształtowanie zasobów wodnych, a w tym budowę wielozadaniowych zbiorników retencyjnych i obiektów małej retencji wodnej w celu wyrównywania przepływu w rzekach oraz sterowania odpływem wód opadowych. Działania w tym zakresie powinny sprzyjać zatrzymywaniu możliwie największej ilości wody w glebie, a także ochronie naturalnie ukształtowanych ekosystemów oraz ochronie gatunkowej flory i fauny związanej ze środowiskiem wodnym.” A zarazem „swoje odzwierciedlenie w planach znajdują również przedsięwzięcia jednostek samorządu terytorialnego, realizującego lokalne potrzeby, np.: w odniesieniu do retencjonowania wód”.

Projekt polityki wodnej państwa do roku 2030, jako cel nadrzędny polityki wodnej wskazuje zapewnienie powszechnego dostępu ludności do czystej i zdrowej wody oraz istotne ograniczenie zagrożeń wywoływanych przez powodzie i susze w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, przy zaspokojeniu uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki, poprawie spójności terytorialnej i dążeniu do wyrównania dysproporcji regionalnych, zaś celami strategicznymi dla osiągnięcia celu nadrzędnego są:

- osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów,
- zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę,
- zaspokojenie społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki,
- ograniczenie wystąpienia negatywnych skutków powodzi i susz oraz zapobieganie zwiększaniu ryzyka wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych i ograniczenie wystąpienia ich negatywnych skutków,
- reforma systemu zarządzania i finansowania gospodarki wodnej.

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i ogólnokrajowym stanowią z kolei podstawę konstruowania celów szczegółowych na szczeblu krajowym – regionalnym i lokalnym.

W *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planie zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi* (2018) stwierdzono, iż „dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania przestrzeni przyrodniczej kluczowe są zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego w sposób umożliwiający trwałe korzystanie z nich zarówno obecnie, jak i w przyszłości, poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, mitygacja i adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie ryzyka wynikającego z zagrożeń.”

Wskazane zostały następujące kierunki działań:

- racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi, m.in. poprzez: ochronę gleb, ochronę i racjonalne gospodarowanie złożami kopalin, przywracanie wartości użytkowej gruntom zdewastowanym i zdegradowanym;

- zwiększanie i poprawa jakości zasobów wodnych, m.in. poprzez: ochronę zasobów wód powierzchniowych oraz poprawę zdolności retencyjnych zlewni, poprawę jakości wód powierzchniowych, ochronę zasobów i jakości wód podziemnych;

- poprawa jakości powietrza, m.in. poprzez: wdrażanie uchwały antysmogowej oraz programów ochrony powietrza dla stref, w których notuje się przekroczenia poziomu dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, wdrażanie czystych technologii węglowych;

- kształtowanie zasobów leśnych, m.in. poprzez: ochronę i wzbogacanie istniejących kompleksów leśnych i zadrzewień, zwiększanie lesistości;

- zachowanie i wzrost różnorodności biologicznej, m.in. poprzez: ochronę, wzbogacanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej;

- zachowanie najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zapewnienie ciągłości systemu ekologicznego, m.in. poprzez: ochronę pozostałych terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo, kształtowanie spójnego systemu obszarów chronionych, kształtowanie korytarzy ekologicznych;

- przeciwdziałanie zagrożeniom, m.in. poprzez: poprawę klimatu akustycznego, ograniczanie zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym, ograniczanie zagrożenia awariami, ograniczanie zagrożenia ruchami masowymi ziemi, ograniczenie zagrożenia powodziowego, przeciwdziałanie skutkom i adaptacja do zmian klimatu.

W zakresie dziedzictwa kulturowego w *Planie* tym podkreślono, iż: „zachowanie materialnych i niematerialnych zasobów dziedzictwa kulturowego w jak najbardziej kompletnym i autentycznym stanie ma kluczowe znaczenie dla utrwalania tradycji regionalnej i uwypuklenia różnorodności jej charakterystycznych atrybutów.”

Cele te znalazły odzwierciedlenie w ustaleniach i regulacjach zwartych w analizowanym projekcie planu miejscowego.

Celem regulacji zawartych w ustaleniach przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest kształtowanie standardów zagospodarowania i użytkowania terenów - stworzenie podstaw prawnych dla ochrony obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Bolesławiec, w gminie Bolesławiec, z poszanowaniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru, historycznych układów urbanistycznych i obiektów zabytkowych. Wyznaczono obszar rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej, którego granice wyznacza strefa ochrony konserwatorskiej historycznego układu urbanistycznego Bolesławca.

W celu ochrony terenów i obiektów zabytkowych projekt planu wskazuje zabytek wpisany do rejestru zabytków oraz zabytki wpisane do wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków, historyczne obiekty budowlane chronione postanowieniami planu, stanowiska archeologiczne i formułuje dla nich ustalenia ochrony. Wprowadza także strefę ochrony konserwatorskiej KA historycznego układu urbanistycznego wpisanego do ewidencji zabytków wraz ze strefą buforową, strefę konserwatorską ochrony krajobrazu kulturowego KK, stanowiącą obszar ekspozycji znajdującego się poza granicami planu zabytku wpisanego do rejestru zabytków oraz strefy konserwatorskie ochrony archeologicznej OW.

8. Przewidywane znaczące oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Żaden z wyznaczonych lub potencjalnych obszarów Natura 2000 nie znalazł się w granicach obszaru objętego opracowaniem projektu planu, ani w zasięgu hipotetycznego oddziaływania inwestycji - realizowanych zgodnie z ustaleniami planu - na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz jego integralność.

Najbliżej położone obszary Natura 2000 - Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk: Teklusia (PLH160017), Baranów (PLH300035) i Torfowisko nad Prosną (PLH100037) - znajdują się w odległości 16 - 20 kilometrów od obszaru, a Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków - znacznie dalej. Z uwagi na ich oddalenie od przedmiotowego obszaru oraz założony w projekcie planu sposób zagospodarowania terenów, przewidywane oddziaływania wynikające z realizacji ustaleń planu nie wpłyną negatywnie na cele ochrony ww. obszarów, w tym w szczególności nie przyczynią się do pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono powyższe obszary.

W granicach omawianego obszaru znajduje się część Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны, rozciągającego się wzdłuż doliny tej rzeki na północ i na południe od Bolesławca. OChK Dolina Proсны zajmuje zachodnią część omawianego obszaru i obejmuje głównie dolinę Proсны, ale również przyległe tereny, w tym zabudowane tereny miasta.

Na obszarze objętym opracowaniem, a także w promieniu kilku kilometrów od niego nie ma innych terenów ani obiektów objętych inną prawną formą ochrony (w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Według ustaleń projektu planu, na całym obszarze nim objętym obowiązuje zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: zabudowy mieszkaniowej oraz zabudowy usługowej wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, ośrodków wypoczynkowych i hoteli wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, zabudowy przemysłowej lub magazynowej wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, garaży i parkingów samochodowych oraz zespołów parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, instalacji do podziemnego magazynowania paliw, instalacji do dystrybucji paliw, instalacji do oczyszczania ścieków, infrastruktury technicznej oraz dróg, zalesień, gospodarowania wodą w rolnictwie, chowu lub hodowli zwierząt.

Realizacja dopuszczalnych inwestycji będzie powodowała pewne negatywne oddziaływania na poszczególne elementy środowiska, a następnie, w trakcie ich eksploatacji, oddziaływania będą miały już stały charakter. Na etapie projektu planu niemożliwe jest jednak określenie skali (natężenia) oddziaływań oraz ich zasięgu, o czym wspomniano w rozdziale 5.

Dla potrzeb oceny projektowanego planu pod kątem jego skutków dla środowiska wskazana jest analiza wszystkich potencjalnych oddziaływań, nie tylko określanych jako znaczące. Oddziaływania te zostały poniżej omówione w stosunku do poszczególnych elementów składowych środowiska analizowanego obszaru.

Przewidywane oddziaływania na środowisko, wynikające z użytkowania obszaru objętego planem – zgodnie z jego ustaleniami – mogą być następujące:

- 1) emisja zanieczyszczeń powietrza – oddziaływanie negatywne, stałe, występujące w perspektywie długoterminowej, oddziałujące głównie na powietrze, rośliny i zdrowie

ludzi; głównym źródłem emisji będą samochody użytkowników wszystkich terenów oraz pojazdy poruszające się po ulicach zlokalizowanych w granicach obszaru i poza nim; ponieważ w projekcie planu ustalono zakaz stosowania indywidualnych źródeł zaopatrzenia w ciepło powodujących emisję spalin przekraczającą dopuszczalne normy docelowo wyeliminowana zostanie szkodliwa emisja z domowych palenisk i lokalnych kotłowni węglowych. Na ograniczenie emisji wpłynie też realizacja instalacji odnawialnych źródeł energii (o mocy zainstalowanej nie większej niż 50 kW, a w terenach PU - nie większej niż 100 kW); dla instalacji tych nie zachodzi potrzeba ustalenia stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania na środowisko;

- 2) emisja hałasu komunikacyjnego – oddziaływanie negatywne, o zmiennym dobowym natężeniu, występujące w perspektywie długoterminowej, wpływające na zdrowie ludzi oraz faunę obszaru; na obszarze nie występuje hałas przemysłowy ani szynowy; źródłem tego rodzaju oddziaływania są samochody mieszkańców i użytkowników terenów oraz wjazdy gospodarcze, a okresowo także pojazdy i maszyny rolnicze; główną uciążliwością pozostanie ruch samochodowy na ulicach – drogach powiatowych klasy zbiorczej i lokalnej; w projekcie przewidziano nowe elementy układu drogowego, w tym drogę powiązaną z obwodnicą Bolesławca; projekt planu wskazuje tereny chronione akustycznie, ale zmniejszenie poziomu hałasu, do co najmniej dopuszczalnego, może być trudne do uzyskania;
- 3) emisja promieniowania elektromagnetycznego – oddziaływania negatywne, stałe, długoterminowe, oddziaływujące na zdrowie ludzi i zwierząt, zmienne w zależności od sposobu użytkowania danego terenu, ale o znikomym nasileniu przy braku lokalizacji źródeł promieniowania o wielkiej mocy (przez obszar nie przechodzą linie wysokiego napięcia);
- 4) powstawanie ścieków deszczowych poprzez splukiwanie zanieczyszczeń (pyłów, smarów, paliw) z powierzchni dachów i nawierzchni utwardzonych: dróg, parkingów i placów – oddziaływania negatywne, bezpośrednie i pośrednie, zmienne w zależności od warunków atmosferycznych, długoterminowe, oddziaływujące na wodę i powierzchnię ziemi (gleby), a za ich pośrednictwem na rośliny;
- 5) powstawanie ścieków komunalnych – oddziaływania negatywne, zmienne w zależności od ilości użytkowych danego terenu, długoterminowe, oddziaływujące na wody, ale system kanalizacji w granicach terenu opracowania minimalizuje ryzyko zanieczyszczenia wód gruntowych oraz powierzchniowych. Potencjalne, niewielkie zagrożenie może być związane z awariami sieci oraz spływem wód z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych;
- 6) zmniejszanie się powierzchni biologicznej czynnej – oddziaływanie negatywne, bezpośrednie i długotrwałe, przy respektowaniu ustaleń planu na tym obszarze nieznaczne - projekt wyznacza tylko niewielkie nowe tereny inwestycyjne i nową drogę, a równocześnie zawiera nakazy dotyczące ochrony i kształtowania zieleni;
- 7) wytwarzanie odpadów – oddziaływanie negatywne, długoterminowe; skala oddziaływania będzie zależna od ilości mieszkańców/użytkowników terenów oraz charakteru użytkowania obszaru (mieszkaniowy, usługowy), jednakże oddziaływanie to będzie występowało wyłącznie poza obszarem, ponieważ - zgodnie z przepisami odrębnymi

- odpady są gromadzone w odpowiednich pojemnikach i odbierane z terenów nieruchomości;
- 8) wykorzystywanie zasobów środowiska – brak oddziaływania – na obszarze objętym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych;
  - 9) zanieczyszczanie gleby lub ziemi – brak oddziaływania – na obszarze objętym projektem planu nie przewiduje się lokalizacji obiektów, których funkcjonowanie mogłoby - przy respektowaniu wytycznych projektu planu - powodować zanieczyszczenie gleby lub ziemi;
  - 10) ryzyko wystąpienia poważnych awarii – zgodnie z ustaleniami projektu planu nie ma możliwości lokalizacji na obszarze nim objętym żadnych obiektów o zwiększonym bądź dużym ryzyku wystąpienia awarii;
  - 11) zakłócenie przebiegu korytarzy ekologicznych – oddziaływania negatywne, stałe, długoterminowe, przez przecięcie szlaków migracji zwierząt oddziaływujące głównie na faunę, a przy defragmentacji siedlisk także na florę; przez teren opracowania przechodzi Krajowy Korytarz Ekologicznego Dolina Prosnicy i Lokalny Korytarz Ekologiczny Dolina Małgorzatki; ustalenia planu zapewniają zachowanie drożności tych korytarzy ekologicznych i nie przewidują zagospodarowania, które by stanowiło barierę dla ciągłości korytarzy ekologicznych;
  - 12) przekształcenia rzeźby terenu - brak oddziaływania - na terenie opracowania przekształcenia rzeźby są niezauważalne, gdyż teren nie charakteryzuje się dużymi deniwelacjami, nie istnieje konieczność zmiany ukształtowania terenu celem posadowienia budynków;
  - 13) zagrożenie powodzią – oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, krótkoterminowe, oddziaływujące na zdrowie ludzi i zwierząt oraz mienie - zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego opracowanymi przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej część omawianego obszaru znajduje się w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie: 0,2%, 1% i 10%. Ryzyko powodziowe jest związane z negatywnymi konsekwencjami dla ludności;
  - 14) zmiany klimatu lokalnego – oddziaływanie stałe, długoterminowe, wpływające na florę i faunę, oraz zdrowie ludzi - dotyczy jedynie klimatu lokalnego i nie zmieni się znacznie w stosunku do stanu obecnego, ponieważ obszar jest w niewielkim stopniu zurbanizowany. Można oczekiwać zmian negatywnych - przede wszystkim związanych ze zwiększaniem się powierzchni utwardzonych, co ograniczy możliwości retencji wód opadowych, a zwiększy ryzyko lokalnych zalań i podtopień, ale też pozytywnych - w wyniku przeprowadzanych termomodernizacji budynków oraz eliminacji indywidualnych palenisk.

Niezależnie od potencjalnych skutków realizacji ustaleń zawartych w projekcie planu, na obszarze będą występowały oddziaływania, które są efektem globalnych zmian klimatycznych:

- zmiana struktury opadów w okresie wegetacyjnym, czyli częstsze susze letnie i wiosenne oraz wzrost liczby opadów nawałnych, w tym gradu. Z racji zwiększonej częstotliwości występowania tych zjawisk należy liczyć się ze wzrastającą liczbą sytuacji ekstremalnych, czyli powodzi, suszy, osuwisk ziemi oraz erozji wodnej w korytach cieków, z czego na omawianym obszarze mogą występować okresy suszy oraz lokalne podtopienia;

- migracja gatunków, spowodowana ociepleniem klimatu. Migracje gatunków, będące formą ich adaptacji do zmian klimatu, mogą jednak zostać uniemożliwione przez „niedrożność ekologiczną” przekształconych przez człowieka krajobrazów: brak ciągłości ekologicznej formacji roślinnych, niedrożność korytarzy ekologicznych (tak rzecznych jak i leśnych), niskie nasycenie krajobrazu elementami przyrodniczymi mogącymi stanowić „wyspy środowiskowe” dla poszczególnych gatunków (np. drobnymi torfowiskami, mokradłami, oczkami wodnymi).

- zwiększone prawdopodobieństwo powodzi błyskawicznych, wywołane silnymi opadami mogącymi powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna.

Odporność efektów realizacji ustaleń planu na zmiany klimatu, a szczególnie klęski żywiołowe należy uznać za wysoką. Obszar opracowania planu należy do terenów w większości niezurbanizowanych, cechujących się występowaniem różnorodnych siedlisk, dzikiego ptactwa, gatunków zwierząt, roślin oraz grzybów chronionych. Zmiany klimatu, jakie mogą nastąpić w przyszłości tj. wzrost średniej temperatury powietrza (fale upałów), zmniejszenie wilgotności powietrza (susze), burze i silne wiatry pozostaną prawdopodobnie bez wpływu na realizację ustaleń planu. Oddziaływanie zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych na ustalenia projektu planu będzie znikome lub żadne. Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na różnorodność biologiczną oraz inne kwestie/elementy środowiska przyrodniczego został omówiony powyżej. Jak wynika z przeprowadzonych analiz wpływu realizacji ustaleń planu na środowisko będzie on w większości elementów pozytywny i nie będzie generował istotnych konfliktów środowiskowych. Wyeliminowanie źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza związanych z ogrzewaniem budynków lub procesami technologicznymi wpłynie na złagodzenie ewentualnych zmian klimatu. Dopuszczalne będą tylko źródła ciepła nie powodujące emisji substancji przekraczającej dopuszczalne normy oraz odnawialne źródła energii, co ograniczy emisję zanieczyszczeń powietrza związanych z ogrzewaniem budynków lub procesami technologicznymi.

Dla potrzeb niniejszej prognozy, przeanalizowano możliwe oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze w podziale na:

1. bezpośrednie – mechaniczne przekształcenia gruntów - pod budynkami oraz nawierzchniami utwardzonymi (place postojowe, drogi), hałas, wytwarzanie odpadów, powódzie;

2. pośrednie – emisja zanieczyszczeń pyłowych do powietrza, ryzyko wystąpienia wypadków;

3. wtórne – zwiększenie spływu powierzchniowego wód opadowych w obrębie uszczelnionych powierzchni;

4. skumulowane – na terenie zainwestowanym będą kumulowały się różnego rodzaju zanieczyszczenia – ścieki, emisje pyłowo-gazowe do atmosfery, odpady komunalne, emisja sztucznego światła;

5. krótkoterminowe – emisja hałasu, ryzyko wystąpienia wypadków w fazie budowy, zalanie wodami powodziowymi;

6. długoterminowe – uszczelnienie powierzchni, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, wytwarzanie odpadów (wzrost ilości odpadów komunalnych);

7. stałe – wytwarzanie odpadów, emisje do powietrza.

Analizując ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych dla Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Jednolitych Części Wód Podziemnych należy stwierdzić, iż na obszarze objętym opracowaniem ryzyko takie nie występuje dla Jednolitych Części Wód Podziemnych, ale występuje dla obu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych obejmujących obszar.

Cel środowiskowy dla JCWP „Prosna od Wyderki do Dopływu spod Wójcina” i JCWP „Prosna od Dopływu spod Wójcina do Strugi Brzeźnicy” obejmuje umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzenie wskazanych wskaźników) i dobry stan chemiczny. Ze względu na brak możliwości technicznych i dysproporcjonalne koszty w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry na lata 2022-2027 określono odstępstwo i przedłużono termin osiągnięcia celu do 2027 r.

Podkreślenia wymaga jednak fakt, iż eliminacja tego ryzyka jest możliwa tylko poprzez kompleksowe działania obejmujące tereny przyległe.

Należy równocześnie pamiętać, iż oddziaływania, będące skutkiem realizacji ustaleń planu, będą występowały zarówno w fazie budowy poszczególnych obiektów, jak i ich eksploatacji i likwidacji, a ich natężenie będzie zróżnicowane. Skala wzrostu ilości emitowanych zanieczyszczeń, hałasu, wytwarzanych odpadów będzie zależna od ilości użytkowników terenów.

Ponieważ przez oddziaływanie na środowisko, zgodnie z prawem ochrony środowiska, rozumie się również oddziaływanie na zdrowie ludzi, należy stwierdzić, iż plan nie zawiera ustaleń, których realizacja może powodować pogorszenie warunków życia mieszkających lub przebywających tam osób.

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W punkcie 8 niniejszej prognozy zostały omówione rodzaje przewidywanych negatywnych oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić w związku z realizacją ustaleń projektu planu. Mając powyższe na względzie, projekt planu zawiera ustalenia, których celem jest zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Ponieważ jednak w granicach obszaru objętego opracowaniem projektu plan, ani w jego pobliżu – w strefie potencjalnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu – nie został wyznaczony, lub proponowany do ustanowienia, żaden obszar Natura 2000, nie zachodziły przesłanki do zawarcia w tym dokumencie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Plan nie przewiduje lokalizacji na omawianym obszarze nowych dużych arterii komunikacyjnych, które byłyby znaczącym emitorem zanieczyszczeń i hałasu. Zostaje utrzymany istniejący układ drogowy, na który składają się ulice klasy: zbiorczej i lokalnej oraz dojazdowej, a jako uzupełnienie istniejącego układu komunikacyjnego projektowana jest droga powiązana z obwodnicą Bolesławca, której realizacja pozwoli wyeliminować ruch tranzytowy przez centrum miasta, a tym samym wpłynie na poprawę bezpieczeństwa oraz zmniejszenie zanieczyszczeń i hałasu na terenach zabudowanych. Projektowane są również nowe drogi lokalne, drogi dojazdowe oraz ciągi piesze i drogi rowerowe.

Biorąc pod uwagę określone w projekcie planu przeznaczenie poszczególnych terenów wskazano tereny wymagające ochrony akustycznej. Stosując się do klasyfikacji przyjętej w ustawie Prawo ochrony środowiska wskazano je jako: „tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej” (tereny MN), „tereny zabudowy zagrodowej” (tereny RM), „tereny mieszkaniowo-usługowe” (tereny M/U), „tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży” (tereny UOS i IU, na którym realizowana jest zabudowa związana ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży) oraz „tereny rekreacyjno-wypoczynkowe” (tereny Z/US i ZP).

Projekt planu zawiera ustalenia, których realizacja ma bezpośrednio zapobiegać negatywnym oddziaływaniom na środowisko: zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: zabudowy mieszkaniowej oraz zabudowy usługowej wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, ośrodków wypoczynkowych i hoteli wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, zabudowy przemysłowej lub magazynowej wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, garaży i parkingów samochodowych oraz zespołów parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, instalacji do podziemnego magazynowania paliw, instalacji do dystrybucji paliw, instalacji do oczyszczania ścieków, infrastruktury technicznej oraz dróg, zalesień, gospodarowania wodą w rolnictwie, chowu lub hodowli zwierząt. Dla Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko obowiązuje bez wyjątków.

W projekcie planu wskazano obszary, tereny i obiekty podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych: kompleksy gleb organicznych chronionych, Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны (dla którego obowiązują ustalenia określone Uchwałą Nr XXX/398/16 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 29.11.2016 r.), wody koryta rzeki Proсны (stanowiące siedlisko chronionych gatunków ryb), obszar Chronionego Siedliska Przyrodniczego 6510, obszary szczególnego zagrożenia powodzią (o prawdopodobieństwie 1% i 10%), teren ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej.

Ustalono w projekcie zasady ochrony i kształtowania krajobrazu to m.in. objęcie ochroną krajobrazu naturalno-kulturowego (którego granice są tożsame z granicami strefy KK – konserwatorskiej ochrony krajobrazu kulturowego), szpalerów drzew istniejących, sytuowanych wzdłuż dróg, a także wskazanie kapliczek i krzyży przydrożnych. Określono także zasady ochrony i kształtowania krajobrazu kulturowego.

W projekcie ustalono zasady ochrony przyrody: objęcie ochroną korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym dla migracji dużych ssaków - Krajowego Korytarza Ekologicznego Dolina Proсны i obszaru Lokalnego Korytarza Ekologicznego Dolina Małgorzaty oraz obszarów ostoi fauny z koncentracjami gatunków chronionych, dla których określono zasady ochrony.

W projekcie planu zawarto ustalenia, których realizacja ma zapobiegać także innym negatywnym oddziaływaniom na środowisko. Ustalono zachowanie istniejących sieci uzbrojenia oraz ich przebudowę, rozbudowę i wymianę, określono warunki powiązań sieci uzbrojenia z układem zewnętrznym.

W projekcie sformułowano także ustalenia w zakresie zasad ochrony środowiska, dotyczące:

- ochrony i kształtowania zieleni: nakaz utrzymania zieleni wysokiej w granicach wskazanego na rysunku planu istniejącego drzewostanu do zachowania (z zachowaniem

przepisów odrębnych z zakresu ochrony przyrody) nakaz utrzymania układu kompozycyjnego szpalerów drzew istniejących wskazanych na rysunku planu wzdłuż dróg publicznych (z dopuszczeniem uzupełnienia oraz wymiany drzew chorych i zamierających na nowe, tego samego gatunku), nakaz realizacji nasadzeń drzew, wzdłuż terenów dróg publicznych (we wskazanych na rysunku planu szpalerach drzew planowanych, jednogatunkowych w obrębie każdego ze szpalerów);

- ochrony powietrza: zakaz stosowania indywidualnych źródeł zaopatrzenia w ciepło powodujących emisję spalin przekraczającą dopuszczalne normy;

- ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym: zakaz lokalizowania obiektów, urządzeń i sieci infrastrukturalnych, które powodują w obrębie terenów zabudowy mieszkaniowej oraz miejsc pobytu ludzi przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska;

- ochrony wód powierzchniowych oraz zasobów wód podziemnych – nakaz stosowania rozwiązań technicznych uniemożliwiających przenikanie zanieczyszczeń do wód podziemnych, nakaz wdrażania zamkniętego obiegu wody przemysłowej i technologii bezściekowych w procesach technologicznych i produkcyjnych;

- ochrony powietrza atmosferycznego, ochrony przed hałasem i wibracjami: nakaz stosowania rozwiązań oraz środków technicznych i technologicznych zapobiegających lub ograniczających emisję zanieczyszczeń, hałasu i wibracji, nakaz wprowadzenia zieleni izolacyjnej w terenach PU, przy ich granicy z terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczonymi symbolem MN oraz terenami zabudowy zagrodowej oznaczonymi symbolem RM, w strefie co najmniej 5 m od granic z tymi terenami.

Wskazano na przepisy odrębne z zakresu prawa budowlanego oraz przepisów dotyczących utrzymania czystości i porządku w gminie obowiązujące w gospodarce odpadami.

Za korzystne – jako ograniczające korzystanie z paliw kopalnych i nie wpływające negatywnie na żaden z komponentów środowiska – należy uznać ustalenia projektu, które dopuszczają wykorzystanie odnawialnych źródeł energii: na obszarze można będzie lokalizować instalacje wykorzystujące energię słoneczną o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji, o której mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii, (to jest nie większej niż 50 kW), a na terenach PU dopuszczone jest wykorzystanie odnawialnych źródeł energii o mocy nie większej niż 100 kW (nie zostały ustalone strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania na środowisko).

Należy podkreślić, iż analizowany teren już obecnie jest uzbrojony w urządzenia infrastruktury technicznej.

Istniejąca infrastruktura techniczna w obszarze planu to:

- magistrale wodociągowe,
- lokalna oczyszczalnia ścieków i kolektory sanitarne,
- kotłownie lokalne i przemysłowe,
- sieć energetyczna.

Szczególnie istotne jest wyeliminowanie lokalnych systemów grzewczych (domowych palenisk), w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza zakazuje się stosowania źródeł zaopatrzenia w ciepło powodujących emisję spalin przekraczającą dopuszczalne normy.

Niezależnie od regulacji, jakie można zawrzeć w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, to dopiero stosowanie rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych określonych w przepisach odrębnych w procesie inwestycyjnym i późniejszej eksploatacji obiektów i urządzeń zapewni zachowanie standardów jakości środowiska.

Ze względu na ustalone w planie dominujące na tym obszarze rodzaje przeznaczenia, jakimi są tereny otwarte: tereny rolnicze, tereny łąk, pastwisk i zieleni nieurządzonej, tereny zieleni urządzonej oraz wody powierzchniowe, realizacja zgodnych z planem zamierzeń inwestycyjnych nie spowoduje istotnego zmniejszenia udziału powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do stanu obecnego i nie zagraża utrzymaniu różnorodności biologicznej omawianego obszaru.

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę plan ustala wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej dla działek budowlanych, w wysokości minimum:

- 40%, 60% i 70% - w terenach MN,
- 20% i 40% - w terenach M/U,
- 20% - w terenach U,
- 60% - w terenie UZ,
- 70% - w terenie UKr,
- 60% - w terenie UOS,
- 80% - w terenach Z/US,
- 80% - dla siedliska rolnego w terenach R,
- 60% i 70% - w terenach RM,
- 60% - w terenach PU.

Roboty budowlane, związane z realizacją nowej zabudowy, o ile będą prowadzone w miejscach dotychczas porośniętych roślinnością, będą skutkowały nie tylko jej usunięciem, ale i naruszeniem istniejącej pokrywy glebowej. Pod istniejącą obecnie zabudową i nawierzchnią utwardzoną występują grunty antropogeniczne – przeobrażone przez człowieka. Z wykopów fundamentowych pod nowe budynki gleba zostanie usunięta, a pod powstającą zabudową nastąpi unieczynnienie gleby – podobnie jak pod nawierzchniami utwardzonymi. Projekt planu nie określa zasady postępowania z masami ziemnymi pochodzącymi z wykopów, ale mogą one być zagospodarowane na terenie ich powstania (jeśli spełniają standardy jakości gleby lub ziemi) np. poprzez wykorzystanie do kształtowania terenów zieleni towarzyszących zabudowie.

Ustalenia projektu planu w zakresie zasad adaptacji istniejącej zabudowy, jak i kształtowania nowej, mają na względzie potrzebę harmonijnego i spójnego krajobrazowo kształtowania przestrzeni. W tym celu plan określa m.in. dopuszczalną maksymalną wysokość obiektów i budynków różnego typu, kąt nachylenia połaci dachu, kolorystykę obiektów budowlanych.

Respektowanie wszystkich ustaleń projektu planu, dotyczących zarówno zasad zagospodarowania terenów, jak i ich obsługi przez infrastrukturę techniczną, powinno spowodować uporządkowanie struktury przestrzennej obszaru i ochronę jego elementów kulturowych (zabytków) – tak poszczególnych obiektów, jak i zespołów budowlanych, przy równoczesnej trosce o stan poszczególnych elementów środowiska, w szczególności terenów objętych ochroną, poprzez ograniczenie istniejących uciążliwości i zagrożeń.

W niniejszej prognozie odstępuje się od dokonania analizy i oceny rozwiązań, przyjętych w projekcie planu miejscowego, pod kątem oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, z uwagi na brak obszaru Natura 2000, zarówno w granicach terenu objętego opracowaniem, jak i w jego sąsiedztwie (w strefie potencjalnego oddziaływania).

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu

Zgodnie z obowiązującymi przepisami *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* prognoza oddziaływania na środowisko „przedstawia – biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy”.

Ze względu na brak obszarów Natura 2000 w granicach badanego obszaru oraz w jego sąsiedztwie (w strefie możliwego oddziaływania rozwiązań zawartych w projekcie) nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych do zawartych w projekcie planu, bowiem rozwiązania zawarte w projekcie nie mają wpływu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Na terenie Bolesławca stwierdzono występowanie siedlisk przyrodniczych chronionych, zidentyfikowanych jako kwalifikujące się do Dyrektywy Siedliskowej lub też potencjalnie kwalifikujące się po poprawie struktury i zmniejszeniu przejawów degradacji, ale pozostających poza siecią Natura 2000, z czego w projekcie planu zaznaczono strefy występowania siedlisk przyrodniczych chronionych: 6510 - niżowe i górskie łąki świeże użytkowane ekstensywnie (pozostałe siedliska są zbyt zdegenerowane by wykazywać je do ochrony).

Zaproponowane w projekcie planu rozwiązania w zakresie przeznaczenia terenów, sposobu ich zagospodarowania, warunków dla projektowanej zabudowy oraz zasad obsługi technicznej i komunikacyjnej, gwarantują prawidłowe funkcjonowanie omawianego obszaru. Projekt zawiera sformułowania zapewniające ochronę w zakresie środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, dziedzictwa kulturowego oraz kształtowania ładu przestrzennego. Przyjęte w projekcie planu ustalenia nie naruszają również zasady zrównoważonego rozwoju. Ponadto są zgodne z ustaleniami obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolesławiec*.

Nie istnieje, zatem, potrzeba wskazania alternatywnego w stosunku do przedstawionego w projekcie planu rozwiązania w zakresie zagospodarowania obszaru.

11. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji postanowień projektowanego planu powinna polegać na:

- 1) ocenie oddziaływania projektowanego zagospodarowania poszczególnych terenów na środowisko;
- 2) ocenie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska.

W zakresie oceny oddziaływań i skuteczności proponowanych w planie rozwiązań wskazane jest prowadzenie monitoringu stanu środowiska, w tym m.in.: parametrów jakości powietrza, gleb, zagrożeń akustycznych. Badania monitoringowe mogą być prowadzone w ramach państwowego monitoringu środowiska przez ustawowo wyznaczone do tego organy i instytucje. W odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie, metodach i częstotliwości określonych w decyzji.

Monitoring w zakresie przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ładu przestrzennego, warunków kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, zasad obsługi w zakresie infrastruktury technicznej oraz ochrony i kształtowania środowiska powinien zawierać kontrolę takich elementów jak m.in. stan wyposażenia obszaru w kluczowe, dla jakości środowiska elementy infrastruktury – sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz sieci ciepłej, zachowanie odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach danego terenu, stosowanego zalecanego w planie rodzaju i kolorystyki dachów, elewacji budynków oraz innych elementów zapewniających harmonijne kształtowanie projektowanej zabudowy. Okresowe przeglądy zainwestowania terenów i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinny być przeprowadzane przez organy administracji samorządowej.

Monitoring skutków realizacji postanowień projektu planu powinien rozpocząć się niezwłocznie po uchwaleniu planu, co pozwoli na uzyskanie danych wyjściowych do dalszych analiz, a następnie proponuje się coroczne badanie efektów zmian zachodzących w środowisku i gospodarowaniu przestrzenią, z zastrzeżeniem, iż w sytuacji zaangażowania w prowadzony monitoring instytucji badawczych i kontrolnych zobowiązanych do prowadzenia monitoringu w określonym przepisami zakresie (np. Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska, stacje sanitarno-epidemiologiczne) można dostosować częstotliwość badań do stosowanych przez dane instytucje.

12. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Obszar objęty projektem planu i jego otoczenie nie sąsiadują bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a dopuszczalne ustaleniami projektu planu przedsięwzięcia, jakie mogą być realizowane w jego obszarze, nie będą skutkowały transgranicznym oddziaływaniem na środowisko, w rozumieniu obowiązujących przepisów.

13. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Niniejsze opracowanie zostało sporządzone dla potrzeb projektu *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Bolesławiec, w gminie Bolesławiec*. Decyzja o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego dla ww. obszaru została podjęta uchwałą Nr XIII/132/2020 Rady Gminy w Bolesławcu z dnia 20 maja 2020 r. Zawartość prognozy została dostosowana do obowiązujących przepisów.

Na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 lipca 2023 r. (tj. Dz. U. z 2023 poz. 1472) od dnia 1 stycznia 2024 r. miejscowość Bolesławiec uzyskała status miasta. Granice miasta znalazły się częściowo w obszarze planu miejscowego.

Prognozą, tak jak projektem planu, objęto obszar o powierzchni około 400 ha, położony w obrębie ewidencyjnym Bolesławiec, w gminie Bolesławiec, na terenie powiatu wierszowskiego w województwie łódzkim. Granice obszaru objętego planem przedstawia załącznik graficzny do ww. uchwały.

Projekt planu nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolesławiec*, przyjętego uchwałą Nr IV/27/2019 Rady Gminy w Bolesławcu z dnia 29 stycznia 2019 r.

Studium dla większości miejscowości w gminie nie zmienia dotychczasowego przeznaczenia terenów, stawiając w większym stopniu na rozwój oparty na ewolucji. Utrzymany jest wiejski charakter zabudowy poszczególnych miejscowości, z częściową redukcją powierzchni terenów przewidzianych do zabudowy a położonych poza zasięgiem obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w których konieczne byłyby nakłady na rozbudowę sieci infrastruktury technicznej.

W projekcie planu zostały wskazane:

- granice terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
- granice terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym,
- granice terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

Określona została wysokość stawki procentowej, służącej określeniu opłaty, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W projekcie planu zostały określone:

- 1) przeznaczenie terenów i ich oznaczenie w tekście i na rysunku (symbol) oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- 2) sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów
- 3) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- 4) zasady ochrony środowiska,
- 5) zasady ochrony przyrody,
- 6) zasady ochrony i kształtowania krajobrazu, w tym krajobrazów kulturowego,
- 7) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków,
- 8) wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych,
- 9) sposoby zagospodarowania obszarów, terenów i obiektów podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych

- 10) szczegółowe zasady i warunki scalania i podziałów nieruchomości,
- 11) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu,
- 12) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji,
- 13) zasady wyposażenia działki w miejsca do parkowania pojazdów,
- 14) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej,
- 15) zasady sytuowania nowych sieci uzbrojenia.

W omawianym projekcie zostały wyodrębnione tereny, tzn. wydzielone liniami rozgraniczającymi fragmenty obszaru objętego planem, oznaczone symbolem, dla których ustalono następujące rodzaje przeznaczenia podstawowego:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, oznaczona symbolami od 1MN do 22MN,
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, zabudowa usługowa – usługi podstawowe, oznaczona symbolami od 1M/U do 24M/U,
- zabudowa usługowa – usługi podstawowe, zabudowa usługowa – usługi publiczne, oznaczona symbolami od 1U do 4U,
- zabudowa usługowa – usługi zdrowia, oznaczona symbolem 1UZ,
- zabudowa usługowa – usługi kultu religijnego, oznaczona symbolem 1UKr,
- zabudowa usługowa – usługi oświaty, zabudowa usługowa – obiekty służące opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, oznaczona symbolem 1UOS,
- zabudowa usług sportu i rekreacji, zieleń urządzona, oznaczona symbolami od 1Z/US do 4Z/US,
- uprawy rolne, uprawy ogrodnicze i sady, łąki i pastwiska, oznaczone symbolami od 1R do 11R,
- uprawy rolne, uprawy ogrodnicze i sady, łąki i pastwiska, zieleń nieurządzona, oznaczone symbolami od 1R/Z do 10R/Z,
- zabudowa zagrodowa, oznaczona symbolami od 1RM do 12RM,
- zabudowa usługowa – usługi podstawowe, zabudowa usługowa – stacja paliw, myjnia, stacja napraw, zabudowa produkcyjna i magazynowa, zieleń urządzona, oznaczona symbolami od 1PU do 6PU,
- zieleń nieurządzona, łąki i pastwiska, oznaczona symbolami od 1Ł/Z do 11Ł/Z,
- zieleń urządzona – park publiczny, urządzenia sportu i rekreacji, zabudowa usług sportu i rekreacji, oznaczona symbolami od 1ZP do 3ZP,
- cmentarz, zabudowa usług obsługi cmentarza taka jak: kaplica, dom pogrzebowy, obsługa sanitarna, obsługa administracyjna, zabudowa gospodarcza, oznaczone symbolem 1ZC,
- las, oznaczony symbolem 1ZL,
- wody powierzchniowe, zieleń urządzona, łąki i pastwiska, oznaczone symbolami od 1WS do 4WS,
- wody powierzchniowe, starorzecza rzeki Proсны, zieleń nieurządzona, łąki i pastwiska, oznaczone symbolami od 1W/Z do 4W/Z,
- przestrzeń publiczna - plac, zieleń urządzona, oznaczona symbolami od 1PP do 4PP,
- tereny dróg publicznych wraz z obiektami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem i obsługą ruchu drogowego: klasy zbiorczej - oznaczone symbolami od 1KDZ do 5KDZ,

lokalnej - oznaczone symbolami od 1KDL do 32KDL, dojazdowej - oznaczone symbolami od 1KDD do 10KDD,

- tereny dróg wewnętrznych, gospodarczych, oznaczone symbolami od 1KDWG do 10KDWG,
- publicznie dostępne samorządowe ciągi piesze i drogi rowerowe wraz z obiektami i urządzeniami związanymi z prowadzeniem i obsługą ruchu rowerowego i pieszego, oznaczone symbolami od 1KDPR do 6KDPR,
- teren obsługi technicznej związanej z zaopatrzeniem w wodę, oznaczony symbolem 1WZ,
- zabudowa oraz urządzenia kanalizacyjne, oznaczone symbolami 1KZ i 2KZ.

Dla każdego terenu ustalono również przeznaczenie uzupełniające.

Celem regulacji zawartych w ustaleniach omawianego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest kształtowanie standardów zagospodarowania i użytkowania terenów - stworzenie podstaw prawnych dla ochrony obszaru objętego planem, z poszanowaniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych tego obszaru, historycznych układów urbanistycznych i obiektów zabytkowych. Wyznaczono obszar rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej, którego granice wyznacza strefa ochrony konserwatorskiej historycznego układu urbanistycznego Bolesławca.

W celu ochrony terenów i obiektów zabytkowych projekt planu wskazuje zabytek wpisany do rejestru zabytków oraz zabytki wpisane wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków, historyczne obiekty budowlane chronione ustaleniami planu, stanowiska archeologiczne i formułuje dla nich ustalenia ochrony. Wprowadza także strefę ochrony konserwatorskiej KA historycznego układu urbanistycznego wpisanego do ewidencji zabytków wraz ze strefą buforową, strefę konserwatorską ochrony krajobrazu kulturowego KK, stanowiącą obszar ekspozycji znajdującego się poza granicami planu zabytku wpisanego do rejestru zabytków oraz strefy konserwatorskie ochrony archeologicznej OW.

Omawiany obszar znajduje się w zasięgu prawnej formy ochrony przyrody, ustanowionej Uchwałą Nr XXX/398/16 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 29 listopada 2016 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2016 r. poz. 5722). Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны (wcześniej powołany w 1996 r.) zajmuje zachodnią część omawianego obszaru i obejmuje głównie dolinę Proсны, ale również przyległe tereny, w tym zabudowane tereny miasta.

Najważniejszymi powiązaniem zewnętrznymi ekologicznego systemu przestrzennego Bolesławca są:

- krajowy korytarz ekologiczny dużych ssaków wg koncepcji PAN z 2012 r. - w zasięgu tego korytarza znalazła się zlokalizowana na zachodzie dolina Proсны,
- dolina rzeki Małgorzatka - będąca lokalnym korytarzem ekologicznym i ważną osią ekologicznego systemu przestrzennego gminy, łączy ona kompleksy o dużych walorach przyrodniczych doliny Proсны z kompleksami lasów na północ od Żdźar.

W projekcie planu wskazano obszary, tereny i obiekty podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych: kompleksy gleb organicznych chronionych, Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Proсны (dla którego obowiązują ustalenia określone Uchwałą Nr XXX/398/16 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 29.11.2016 r.), wody koryta rzeki Proсны (stanowiące siedlisko chronionych gatunków ryb), obszar Chronionego Siedliska

Przyrodniczego 6510, obszary szczególnego zagrożenia powodzią (o prawdopodobieństwie 1% i 10%), teren ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej.

W granicach obszaru objętego opracowaniem projektu plan, ani w jego pobliżu – w strefie potencjalnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu – nie został wyznaczony, lub proponowany do ustanowienia, żaden obszar Natura 2000, dlatego nie zachodziły przesłanki do zawarcia w tym dokumencie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Ustalenia projektu planu zmierzają do ograniczenia niekorzystnego oddziaływania na środowisko obszaru i jego sąsiedztwa. Zakładają wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną w oparciu o istniejące systemy, ich przebudowę i rozbudowę, a także budowę nowych systemów. Wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: zabudowy mieszkaniowej oraz zabudowy usługowej wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, ośrodków wypoczynkowych i hoteli wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, zabudowy przemysłowej lub magazynowej wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, garaży i parkingów samochodowych oraz zespołów parkingów wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, instalacji do podziemnego magazynowania paliw, instalacji do dystrybucji paliw, instalacji do oczyszczania ścieków, infrastruktury technicznej oraz dróg, zalesień, gospodarowania wodą w rolnictwie, chowu lub hodowli zwierząt.

W projekcie sformułowano także ustalenia w zakresie: ochrony i kształtowania zieleni, ochrony powietrza, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony wód powierzchniowych oraz zasobów wód podziemnych, ochrony powietrza atmosferycznego, ochrony przed hałasem i wibracjami oraz wskazano tereny chronione akustycznie.

Wskazano na przepisy odrębne z zakresu prawa budowlanego oraz przepisów dotyczących utrzymania czystości i porządku w gminie obowiązujące w gospodarce odpadami.

Za korzystne – jako ograniczające korzystanie z paliw kopalnych i nie wpływające negatywnie na żaden z komponentów środowiska – należy uznać ustalenia projektu, które dopuszczają wykorzystanie odnawialnych źródeł energii: na obszarze można będzie lokalizować instalacje wykorzystujące energię słoneczną o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji, o której mowa w przepisach odrębnych z zakresu odnawialnych źródeł energii, (to jest nie większej niż 50 kW), a na terenach PU dopuszczone jest wykorzystanie odnawialnych źródeł energii o mocy nie większej niż 100 kW (nie zostały ustalone strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania na środowisko).

Zostaje utrzymany istniejący układ drogowy, na który składają się ulice klasy: zbiorczej i lokalnej oraz dojazdowej. Jako uzupełnienie istniejącego układu komunikacyjnego przewidziano drogę publiczną – ulicę 3KDZ, powiązaną z obwodnicą Bolesławca, której realizacja pozwoli wyeliminować ruch tranzytowy przez centrum miasta, a tym samym wpłynie na poprawę bezpieczeństwa oraz zmniejszenie zanieczyszczeń i hałasu na terenach zabudowanych. Projektowane jest również pięć dróg lokalnych, dwadzieścia trzy drogi dojazdowe oraz trzy ciągi piesze i drogi rowerowe.

Dla potrzeb prognozy, przeanalizowano możliwe oddziaływania realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze.

Ścisłe respektowanie ustaleń projektu planu, dotyczących zasad zagospodarowania terenów i ich obsługi poprzez infrastrukturę techniczną, pozwoli zminimalizować negatywne oddziaływanie na środowiska, w przypadkach, gdy nie można go całkowicie wyeliminować.

Obowiązujące akty prawne:

1. *Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1130)*
2. *Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112)*
3. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839, ze zm.)*
4. *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54, ze zm.)*
5. *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112)*
6. *Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336, ze zm.)*
7. *Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r., poz. 1292)*
8. *Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2024 r. poz. 1087, ze zm.)*
9. *Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2024 r. poz. 1290)*
10. *Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2024 r. poz. 530)*
11. *Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2409, ze zm.)*
12. *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2023 r. poz. 335)*

Materiały źródłowe:

1. *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolesławiec*, Uchwała Nr IV/27/2019 Rady Gminy w Bolesławcu z dnia 29 stycznia 2019 r.
2. Uchwała Nr XXVI/221/2002 z dnia 3 czerwca 2002r. Rady Gminy w Bolesławcu w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bolesławiec (Dz. Urz. Woj. Łódz. Nr 197 poz. 2830) ze zmianami (Dz. Urz. Woj. Łódz., z 2012 poz. 1307, poz. 1349)
3. *Projekt Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Bolesławiec, w gminie Bolesławiec*, sierpień 2024 r.
4. *Opracowanie ekofizjograficzne miejscowości Bolesławiec*, dr K. Badora, Opole – Bolesławiec czerwiec 2021 r.
5. *Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej* (Strategia z Göteborga)
6. *Strategia Rozwoju Kraju 2020*, Warszawa, wrzesień 2012
7. *Polityka Ekologiczna Państwa 2030 (PEP2030)* - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej - Uchwała Nr 67 RM z dnia 16 lipca 2019 r. (MP z 06.09.2019, poz. 794)
8. *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi* - Uchwała Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 4915)
9. *Program ochrony środowiska Województwa łódzkiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028*, Uchwała Nr XXXIV/445/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 27 sierpnia 2021 r.
10. *Raporty o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2015 r., 2016 r. i 2017 r.*, Biblioteka Monitoringu Środowiska, 2016 - 2018
11. *Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2026-2031*, Uchwała Nr XXXVI/1466/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 września 2021 r.
12. *Informacja o stanie środowiska na terenie powiatu wieruszowskiego (w 2021 roku)*, załącznik do pisma Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Departamentu Monitoringu Środowiska, Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska Ochrony Środowiska w Łodzi, z dnia 12.10.2022 r.
13. *Plan rozwoju lokalnego gminy Bolesławiec*, Urząd Gminy Bolesławiec. 2003
14. *Program ochrony środowiska gminy Bolesławiec*, Urząd Gminy Bolesławiec 2005
15. *Prognozowanie skutków przyrodniczych planu zagospodarowania przestrzennego*, wyd. IGPiK – Oddział w Krakowie, 1998 r.
16. *Poradnik przygotowania inwestycji, z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe*, Ministerstwo Środowiska, Departament Zrównoważonego Rozwoju, październik 2015, Warszawa